

Henkilö- ja matkavakuutus

Sisällysluettelo

1	Vakuutetut ja korvauksen saaja	2
2	Vakuutuksen voimassaolo	2
3	Ydinvahinko, sota ja rikollinen toiminta	4
4	Vakuutuksen indeksisidonnaisuus.....	4

Yksityis-, urheilu- ja ryhmätapaturmavakuutus..... 5

1	Korvattavat vakuutustapahtumat ja rajoitukset korvattavuuteen	5
2	Korvaukset	5

Lapsivakuutus

1	Vakuutuksen voimaantulo	7
2	Korvattavat vakuutustapahtumat ja rajoitukset korvattavuuteen	7
3	Korvaukset	8

Matkavakuutus

Matkavakuutukseen liittyviä käsitteitä	10
--	----

Matkustajavakuutus

1	Korvattavat vakuutustapahtumat ja rajoitukset korvattavuuteen	11
2	Korvaukset	12

Matkatavaravakuutus.....

1	Vakuutettu omaisuus.....	16
2	Korvattavat vakuutustapahtumat ja rajoitukset korvattavuuteen	16
3	Suojeluohjeet.....	17
4	Korvaukset	17

Matkavastuuvakuutus.....

1	Korvattavat vakuutustapahtumat ja rajoitukset korvattavuuteen	18
2	Vahingon selvittäminen.....	20
3	Korvaukset	20

Yleiset sopimusehdot

1	Eräät keskeiset käsitteet	21
2	Tietojen antaminen ennen vakuutus sopimuksen tekemistä	22
3	Vakuutusyhtiön vastuun alkaminen ja vakuutus sopimuksen voimassaolo	23
4	Vakuutusmaksu	24
5	Tietojen antaminen sopimuksen voimassaoloaikana.....	25
6	Velvollisuus estää ja rajoittaa vahingon syntymistä vahinko- vakuutuksessa	26
7	Vakuutustapahtuman aiheuttaminen ..	27
8	Samastaminen vahinkovakuutuksessa	27
9	Syyntakeettomuus ja pakkotila	28
10	Edunsaajamääräys henkilövakuutuksessa	28
11	Korvausmenettely.....	28
12	Vakuutuskorvaus vahinkovakuutuksessa	29
13	Muutoksenhaku vakuutusyhtiön päätökseen	30
14	Vakuutusyhtiön takautumisoikeus	30
15	Vakuutus sopimuksen muuttaminen	31
16	Vakuutus sopimuksen päättymisen	32
17	Kolmannen henkilön oikeudet vahinkovakuutuksessa	33
18	Kauppassaarto	34
19	Henkilötietojen käsittely	34

Tähän vihkoon on koottu henkilö- ja matkavakuutuksen sekä määräaikaisen ryhmähenkilösopimuksen vakuutusehdot.

Henkilö- ja matkavakuutus sopimukseen on valittavissa seuraavat henkilövakuutukset:

- yksityistapaturmavakuutus (täysajan ja lapsen tapaturmavakuutus sekä urheiluvakuutus)
- lapsivakuutus ja
- matkustajavakuutus.

Lisäksi matkavakuutukseen on valittavissa matkatavara- ja matkavastuuvakuutus.

Määräaikaiseen ryhmähenkilösopimukseen voi valita ryhmätapaturmavakuutuksen.

Henkilö- ja matkavakuutuksista tehdään yksi sopimus eli henkilövakuutus sopimus. Henkilövakuutus sopimuksen ja määräaikaisen ryhmähenkilösopimuksen sisältö määräytyy vakuutus kirjan, Henkilö- ja matkavakuutusehtojen ja Yleisten sopimusehtojen mukaan. Vakuutus kirjaan on merkitty vakuutus sopimukseen valitut vakuutukset, niiden yksilölliset tiedot kuten esimerkiksi vakuutetut, vakuusturvan laajuus sekä vakuutuksen päättymisikä.

1 Vakuutetut ja korvauksen saaja

1.1 Vakuutetut

Vakuutettuina ovat vakuutus kirjaan merkityt henkilöt tai vakuutus kirjassa määritellyyn henkilö ryhmään kuuluvat henkilöt.

Matkustajavakuutuksessa vakuutettuina ovat myös alle 16-vuotiaat, vakuutus kirjaan merkityn henkilön mukana matkustavat omat lapset, lapsen lapset, sisarukset ja sisarpuolet, vaikka heitä ei merkitä vakuutus kirjaan. Vakuutettuina ovat myös vakuutus kirjaan merkityn henkilön mukana matkustavat hänen kanssaan samassa taloudessa vakinaisesti asuvat muut kuin omat lapset. Samanaikaisesti mukana matkustava alle 16-vuotias henkilö voi olla vakuutettuna vain yhden LähiTapiolan matkavakuutuksen perusteella.

Matkatavara- ja matkavastuuvakuutuksessa ovat vakuutettuina myös mukana matkustavat, vakuutetun kanssa vakinaisesti samassa taloudessa asuvat lähiomaiset. Lähiomaiset on määritely matkavakuutuksen yhteydessä.

Vakuutetun on asuttava vakituisesti Suomessa ja hänellä on oltava voimassa oleva Kela-kortti osoituksena Suomen asumisperusteiseen sosiaaliturvaan kuulumisesta. Jos vakuutettu oleskelee pääosan kalenterivuodesta ulkomailla, ei hän asu vakituisesti Suomessa.

1.2 Korvauksen saaja

Korvauksen saajana on vakuutettu tai muu korvaukseen oikeutettu. Kuolemantapauksessa korvauksen saajana on edunsaaja.

Edunsaajana ovat omaiset, ellei vakuutuksenottaja ole muuta määrännyt (edunsaajan määräämisestä kerrotaan Yleisten sopimusehtojen kohdassa 10). Omaisilla tarkoitetaan vakuutetun puolisoa ja perillisiä. Perillisiä ovat ensisijaisesti vakuutetun jälkeläiset, joita ovat vakuutetun lapset ja ottolapset. Puoliso on henkilö, jonka kanssa vakuutettu oli kuollessaan avioliitossa tai rekisteröidyssä parisuhteessa. Avopuoliso ei ole vakuutusehtojen tarkoittama puoliso, vaan hänet tulee määrätä edunsaajaksi erikseen nimettyinä henkilöinä. Vakuutus sopimus laissa määritellään tarkemmin mitä tarkoitetaan omaisella.

Vakuutuksenottaja voi määrätä kuolemantapaus korvauksen edunsaajan ja päivärahan saajan ilmoittamalla siitä ennen vakuutustapahtumaa kirjallisesti LähiTapiolalle.

2 Vakuutuksen voimassaolo

2.1 Voimassaoloalue ja -aika

Yksityistapaturmavakuutus ja lapsivakuutus ovat voimassa Suomessa ja kuuden (6) kuukauden ajan matkan alkamisesta myös Suomen rajojen ulkopuolella. Lapsivakuutuksesta korvataan sairauden hoitokuluina vain Suomessa annetun hoidon kuluja.

Matkavakuutus on voimassa vakuutus kirjaan merkityillä matkoilla ja alueilla.

Yksityistapaturmavakuutuksia on sekä täysajan että vapaa-ajan vakuutuksina. Täysajan tapaturmavakuutus on voimassa sekä työssä että vapaa-aikana. Vapaa-ajan tapaturmavakuutus on voimassa vapaa-aikana. Tapaturma ei ole sattunut vapaa-aikana, jos se on aiheutunut

- vakuutetun tehdessä sellaista työtä, johon liittyvät tapaturmat voidaan korvata jonkin tapaturmavakuutus lain mukaan
- vakuutetun tehdessä työtä ansiotarkoituksessa toisen palveluksessa, ammatinharjoittajana tai itsenäisenä yrittäjänä
- muussa vastaavassa toiminnassa.

Urheiluvakuutus on voimassa vain erikseen sovittuun urheilutoiminnassa. Voimassaolo määritellään vakuutus kirjalla.

Ryhmätapaturmavakuutuksen voimassaoloalue ja -aika määritellään vakuutus kirjalla.

2.2 Voimassaolo urheilutoiminnassa

2.2.1 Lapsen tapaturmavakuutus ja lapsivakuutus

Alle 16-vuotiailla henkilöillä vakuutus on voimassa urheilutoiminnassa.

16 vuotta täyttäneillä henkilöillä vakuutus ei ole voimassa urheiluliiton tai -seuran järjestämässä kilpailussa, ottelussa tai näitä varten järjestetyissä harjoituksissa tai harjoitusohjelmaan sisältyvässä muussa harjoittelussa eikä lajille ominaisessa harjoittelussa. Vakuutus ei myöskään ole voimassa kilpailussa, ottelussa tai tapahtumassa, jonka järjestäjä edellyttää osallistujalta lisenssin tai vastaavan ottamista tai vastuuvapauslausekkeen allekirjoittamista.

16–20-vuotiailla lapsen tapaturma- ja lapsivakuutus on voimassa riskialttiissa urheilulajeissa.

2.2.2 Matkustajavakuutus sekä aikuisen yksityistapaturmavakuutus

Ammattuurheilu

Vakuutus ei ole voimassa ammattuurheilussa. Ammattuurheilusta on kyse silloin, kun urheilija saa urheilemisesta palkkaa tai muuta vastiketta tai hänen on otettava urheilijoiden tapaturma- ja eläketurvasta annetun lain mukainen vakuutus.

Kilpaurheilu

Vakuutus ei ole voimassa urheiluliiton tai -seuran järjestämässä kilpailussa, ottelussa tai näitä varten järjestetyissä harjoituksissa tai harjoitusohjelmaan sisältyvässä muussa harjoittelussa eikä lajille ominaisessa harjoittelussa. Vakuutus ei myöskään ole voimassa kilpailussa, ottelussa tai tapahtumassa, jonka järjestäjä edellyttää osallistujalta lisenssin tai vastaavan ottamista tai vastuuvapauslausekkeen allekirjoittamista.

Kilpaurheilua varten voidaan tehdä erikseen vakuutus.

Riskialttiit urheilulajit ja toiminnot

Vakuutus ei ole voimassa seuraavissa urheilulajeissa tai toiminnoissa eikä toimintojen kerta-luonteisessa kokeilussa:

- voimailulajit, kuten painonnosto, voimanosto tai kehonrakennus
- taistelu-, kamppailu- ja itsepuolustuslajit, kuten nyrkkeily, paini, judo, karate tai miekkailu
- moottoriurheilulajit, kuten ralli, mikroautoilu tai motocross
- benjihyppy

- kiipeilylajit, kuten vuori-, kallio-, jää- tai seinäkiipeily
- laite- tai vapaasukellus
- nopeus- ja syöksylasku, freestylehiihto sekä laskettelu merkittyjen rinteiden ulkopuolella
- ilmailulajit, kuten laskuvarjohyppy, riippuliito, parasailing, purjelento, ultrakevyellä tai har-rasterakenteisella koneella lentäminen.

Riskialtista urheilulajia varten, lukuun ottamatta ilmailulajeja, voidaan tehdä erikseen vakuutus.

Lisärajoitukset

Tapaturma- ja matkustajavakuutus eivät ole voimassa seuraavissa toiminnoissa:

- valtameren ylittäminen veneellä
- ulkomailla asumattomille seuduille, kuten aavikolle, erämaahan, jäätiköille, viidakkoon tai vuoristoon tehtävät vaellukset tai retket.

2.2.3 Urheiluvakuutus

Vakuutus on voimassa vain erikseen sovitussa urheilutoiminnassa, myös kilpaurheilussa ja siihen liittyvässä harjoittelussa.

Ammattuurheilu

Vakuutus ei ole voimassa ammattuurheilussa. Ammattuurheilusta on kyse silloin, kun urheilija saa urheilemisesta palkkaa tai muuta vastiketta tai hänen on otettava urheilijoiden tapaturma- ja eläketurvasta annetun lain mukainen vakuutus.

Lisärajoitukset

Vakuutus ei ole voimassa seuraavissa toiminnoissa:

- valtameren ylittäminen veneellä
- ulkomailla asumattomille seuduille, kuten aavikolle, erämaahan, jäätiköille, viidakkoon tai vuoristoon tehtävät vaellukset tai retket
- ilmailulajit, kuten laskuvarjohyppy, riippuliito, parasailing, purjelento, ultrakevyellä tai har-rasterakenteisella koneella lentäminen.

2.2.4 Ryhmätapaturmavakuutus

Alle 16-vuotiailla henkilöillä vakuutus on voimassa urheilutoiminnassa.

16 vuotta täyttäneillä henkilöillä vakuutus ei ole voimassa seuraavissa urheilulajeissa tai toiminnoissa:

Ammattuurheilu

Vakuutus ei ole voimassa ammattuurheilussa. Ammattuurheilusta on kyse silloin, kun urheilija saa urheilemisesta palkkaa tai muuta vastiketta tai hänen on otettava urheilijoiden tapaturma- ja eläketurvasta annetun lain mukainen vakuutus.

Kilpaurheilu

Vakuutus ei ole voimassa urheiluliiton tai -seuran järjestämässä kilpailussa, ottelussa tai näitä varten järjestetyissä harjoituksissa tai harjoitusohjelmaan sisältyvässä muussa harjoittelussa eikä lajille ominaisessa harjoittelussa. Vakuutus ei myöskään ole voimassa kilpailussa, ottelussa tai tapahtumassa, jonka järjestäjä edellyttää osallistujalta lisenssin tai vastaavan ottamista tai vastuuvapauslausekkeen allekirjoittamista.

Kilpaurheilua varten voidaan tehdä erikseen urheiluvakuutus.

Riskialttiit urheilulajit ja toiminnot

Vakuutus ei ole voimassa seuraavissa urheilulajeissa tai toiminnoissa eikä toimintojen kerta-luonteisissa kokeiluissa:

- voimailulajit, kuten painonnosto, voimanosto tai kehonrakennus
- taistelu-, kamppailu- ja itsepuolustuslajit, kuten nyrkkeily, paini, judo, karate tai miekkailu
- moottoriurheilulajit, kuten ralli, mikroautoilu tai motocross
- benjihyppy
- kiipeilylajit, kuten vuori-, kallio-, jää- tai seinäkiipeily
- laite- tai vapaasukellus
- nopeus- ja syöksylasku, freestylehiihto sekä laskettelu merkittyjen rinteiden ulkopuolella
- ilmailulajit, kuten laskuvarjohyppy, riippuliito, parasailing, purjelento, ultrakevyellä tai harvesterakenteisella koneella lentäminen.

Riskialtista urheilulajia varten, lukuun ottamatta ilmailulajeja, voidaan tehdä erikseen vakuutus.

Ryhmätapaturmavakuutus ei ole voimassa seuraavissa toiminnoissa:

- valtameren ylittäminen veneellä
- ulkomailla asumattomille seuduille, kuten aavikolle, erämaahan, jäätiköille, viidakkoon tai vuoristoon tehtävät vaellukset tai retket.

2.3 Vakuutuksen päättyminen

Lapsen tapaturmavakuutus ja lapsivakuutus päättyvät sen vakuutuskauden lopussa, jonka aikana vakuutettu täyttää 20 vuotta. Muut vakuutukset päättyvät sen vakuutuskauden lopussa, jonka aikana vakuutettu täyttää vakuutuskirjaan merkityn iän.

Ryhmätapaturmavakuutuksen päättymisikä on kerrottu vakuutuskirjalla. Vakuutus päättyy yksittäisen vakuutetun osalta myös, kun hän lakkaa kuulumasta vakuutuskirjassa määritettyyn vakuutettujen ryhmään.

Vakuutus sopimuksen päättymisestä kerrotaan tarkemmin Yleisten sopimusehtojen kohdassa 16.

2.4 Pienin perittävä maksu vakuutuskaudelta

Henkilövakuutus sopimuksesta pienin perittävä vakuutusmaksu on 6 euroa kultakin voimassa olleelta vakuutuskaudelta.

3 Ydinvahinko, sota ja rikollinen toiminta

Henkilö- ja matkavakuutus sopimukseen tai ryhmähenkilösopimukseen sisältyvästä vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut

- ihmisiä joukoittain vahingoittaneen, ydinreaktion perustuvan aseeneen tai laitteen vaikutuksesta
- sodasta tai aseellisesta selkkauksesta tai palveluksesta Yhdistyneiden Kansakuntien rauhanturvaamistehtävissä. Jos vakuutettu on aloittanut ulkomaanmatkansa ennen aseellisten toimien alkamista eikä itse ole osallistunut niihin, sovelletaan tätä kohtaa vasta kun 14 vuorokautta on kulunut aseellisten toimien alkamisesta. Jos kyseessä on suursota, sovelletaan tätä kohtaa heti.
- vakuutetun rikollisesta toiminnasta.

Sodasta, aseellisesta selkkauksesta tai rauhaturvatoiminnasta aiheutuneiden vahinkojen varalle matkavakuutuksen voi saada voimaan lisämaksusta.

4 Vakuutuksen indeksidonnaisuus

Vakuutusmäärät, mahdolliset omavastuut ja vakuutusmaksut tarkistetaan vuosittain, vakuutuskauden alkaessa kertoimella tai indeksillä. Vakuutukset on sidottu työntekijän eläkelain mukaiseen palkkakertoimeen (TyEL-palkkakertoimeen), ellei vakuutuskirjaan ole muuta merkitty. Palkkakertoimena käytetään vakuutuskauden alkamista edeltävän kalenterivuoden arvoa. Matkatavara- ja matkavastuu vakuutus on sidottu vakuutuskautta vastaavaan kalenterivuoden elinkustannusindeksiin.

Määräaikaista ryhmätapaturmavakuutusta ei ole sidottu indeksiin.

Yksityis-, urheilu- ja ryhmätapaturmavakuutus

1 Korvattavat vakuutustapahtumat ja rajoitukset korvattavuuteen

Vakuutuksen tarkoituksena on näiden ehtojen ja Yleisten sopimusehtojen mukaisesti korvata sovittu vakuutusturvan laajuudessa vakuutustapahtumasta aiheutuvia kuluja.

Yksityistapaturmavakuutuksesta korvataan vakuutuksen voimassa ollessa tapahtuneet tapaturmat ja muut ehtoissa erikseen mainitut vakuutustapahtumat.

1.1 Tapaturma

Tapaturmalla tarkoitetaan äkillistä tapahtumaa, joka johtuu ulkoisesta syystä ja aiheuttaa vakuutetulle ruumiinvamman hänen sitä tahtomatta.

1.2 Muut korvattavat vakuutustapahtumat

Yksityistapaturmavakuutuksesta korvataan myös vakuutetun tahtomatta sattunut hukkuminen, kaasumyrkytys, lämpöhalvaus, auringonpistos, paleltuminen, sekä vakuutetun erehdyksessä nauttiman aineen aiheuttama myrkytys.

Lisäksi yksityistapaturmavakuutuksesta korvataan

- paineen huomattavasta vaihtelusta aiheutunut vamma
- äkillisestä liikkeestä tai voimanponnistuksesta aiheutunut lihaksen tai janteen venähdysvamma, jonka pääasiallisena syynä ei ole ollut vakuutetun sairaus tai ruumiinvika. Korvauksen edellytyksenä on, että lääkärin hoito aloitetaan viimeistään 14 vuorokauden kuluessa vammautumisesta. Korvausta maksetaan enintään kuuden viikon ajalta venähdysvamman syntymisestä. Äkillisen liikkeen tai voimanponnistuksen aiheuttaman venähdysvamman hoitokuluina ei korvata magneettitutkimusta eikä leikkaustoimenpiteitä.

1.3 Rajoitukset vakuutustapahtuman korvattavuuteen

Vakuutuksesta ei korvata vammaa tai kuolemaa, joka on aiheutunut

- vakuutetun itsemurhasta tai itsemurhayrityksestä
- vakuutetun sairaudesta, ruumiinvasta tai näiden aiheuttamasta vakuutustapahtumasta

- sairauden tai ruumiinvian hoitamiseksi suoritettua leikkaus-, hoito- tai muun lääkinällisen toimenpiteen yhteydessä ellei toimenpidettä ole suoritettu tästä vakuutuksesta korvattavan vamman hoitamiseksi
- myrkytyksestä, joka johtuu ravinnoksi nauttusta aineesta tai vakuutetun käyttämästä lääkaineesta, alkoholista tai muusta huumausainesta.

Vakuutuksesta ei korvata

- vammaa, joka on aiheutunut puremisesta hampaalle tai hammasproteesille, vaikka vahinkoon olisi vaikuttanut ulkopuolinen tekijä
- vakuutustapahtumasta riippumattomasta sairautta, vammaa, vikaa tai tuki- ja liikuntaelimistön rappeutumista tai suun ja hampaiden sairaudesta johtuvaa hampaiston tai hampaiden kiinnityskudosten heikentymistä, vaikka se olisi ollut oireeton ennen vakuutustapahtumaa
- akillesjänteen repeämää, nikamavälilevyn, vatsan ja nivusalueen tyrää, ellei vamma ole aiheutunut tapaturmasta, jossa tervekin kudos vaurioituisi
- vakuutustapahtuman psyykkisiä seurauksia
- tartuntatautiä tai sairautta, joka on aiheutunut hyönteisen tai vastaavan pistosta tai puremasta
- välillisiä kustannuksia, kuten vaatteita, varusteita, kodinhoitokustannuksia, ravinto- ja ruokailukuluja, puhelinkuluja, ansionmenetystä tai saattajan matka- ja majoituskuluja.

2 Korvaukset

Vakuutuksesta maksetaan korvausta hoitokuluista, päiväkorvausta, haittakorvausta ja kuolemantapauskorvausta vakuutussopimuksen mukaisesti.

Korvaukset maksetaan vakuutustapahtuman sattumishetkellä voimassa olleiden vakuutusmäärien mukaisesti.

2.1 Rajoitukset korvausten maksamiseen

Jos korvattavasta vakuutustapahtumasta riippumattomat seikat ovat olennaisesti vaikuttaneet vamman syntyyn tai sen paranemisen pitkittymiseen, maksetaan hoitokuluja, päivärahaa ja haittakorvausta vain siltä osin kuin hoidon, työkyvyttömyyden tai haitan on lääketieteellisen tietämyksen perusteella katsottava aiheutuneen korvattavasta vakuutustapahtumasta.

Korvausta voidaan Yleisten sopimusehtojen mukaan alentaa, jos vakuutettu tai muu vakuutuskorvaukseen oikeutettu on törkeällä huolimattomuudella ollut aiheuttamassa vammaa tai tapahtumaa. Korvaus voidaan jättää maksamatta, jos vakuutettu tai muu vakuutuskorvaukseen oikeutettu on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman.

2.2 Korvaus hoitokuluista

2.2.1 Korvauksen hakeminen

Hoitokuluja korvataan siltä osin kuin niitä ei korvata jonkin lain perusteella. Hoitokuluja korvataan tapaturmavakuutuslain, maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain, liikennevakuutuslain, perusopetuslain, sairausvakuutuslain ja potilasvahinkolain perusteella. Myös muussa lainsäädännössä on ensisijaista korvausvastuuta säänteleviä normeja. Jos hoitokulujen korvaamisesta on säädetty laissa, on korvausta haettava ensin kyseisen lain perusteella.

Korvauksenhakijan tulee hakea hoitokuluista sairausvakuutuslain mukaiset korvaukset Kansaneläkelaitokselta ennen korvauksien hakemista LähiTapiolasta. Sairausvakuutuslain mukaiset korvaukset on haettava Kelalta kuuden kuukauden sisällä kulujen aiheutumisesta. Jos oikeus sairausvakuutuslain mukaiseen korvaukseen on menetetty, LähiTapiola vähentää korvauksesta sen osuuden, joka olisi maksettu sairausvakuutuslain mukaan. Korvauksenhakijan on toimitettava LähiTapiolalle Kansaneläkelaitoksen alkuperäinen päätös korvauksista ja kopiot Kelalle annetuista tositteista. Ne tositteet, joista ei ole saatu Kela-korvauksia, tulee toimittaa LähiTapiolaan alkuperäisinä.

Nopean hoidon varmistamiseksi vakuutusyhtiö voi ohjata vakuutetun tutkimukseen tai hoitoon vakuutusyhtiön valitsemalle palveluntuottajalle. Ohjaus tehdään aina vakuutetun suostumuksella.

2.2.2 Korvattavat hoitokulut

Korvattavan vakuutustapahtuman hoidosta vakuutetulle aiheutuneet kulut korvataan alkuperäisen laskun tai tosittteen perusteella.

Hoitokulujen korvattavuus edellyttää, että tutkimus, hoito, lääkkeet ja lääkinnälliset välineet ovat lääkärin määräämiä ja yleisesti hyväksytyyn lääketieteelliseen kokemuksen mukaan tarpeellisia vamman tutkimiseksi tai hoitamiseksi. Hoitokulujen on oltava kohtuullisia. Jos kulut selvästi ylittävät maan yleisen hintatason, niistä

korvataan vain maan yleisen hintatason mukainen osa. Ulkomailla annettu hoito korvataan vain, kun se on lääketieteellisesti arvioituna välttämätöntä.

Hoitokuluina korvataan

- lääkärin, hammaslääkärin tai terveydenhuollon ammattihenkilöstön suorittamien tutkimusten ja toimenpiteiden kustannukset
- viranomaisen antaman luvan perusteella apteekissa myytävät lääkevalmisteet
- sairaalan hoitopäivämaksut
- enintään 10 hoitokertaa fyysikaalisen hoidon kustannuksia, ellei vakuutuskirjassa toisin mainita
- LähiTapiolan etukäteen hyväksymän koostettujen hoidon kustannukset
- matkakulut yllä mainittuihin korvattaviin hoitoihin ja tutkimuksiin, ellei vakuutuskirjassa toisin mainita
- vamman vuoksi määrätty ensimmäinen ortopedinen tuki
- näkökykyä heikentäneen vamman vuoksi määrätty ensimmäiset silmälasit
- vakuutetun käytössä olleiden ja lääkärin hoitoa vaatineen tapaturman yhteydessä rikkoutuneiden silmälasien, kuulolaitteen, irtohammasproteesin ja turvakypärän korjauskustannukset tai rikkoutuneita vastaavien jälleenhankintakustannukset. Korjaus tai jälleenhankinta on tehtävä viimeistään kahden kuukauden kuluessa tapaturmasta. Korvauksia maksetaan enintään 500 euroa tapaturmaa ja rikkoutunutta välinettä kohden.

Korvattavia hoitokuluja eivät ole

- tapaturman yhteydessä kadonneiden hammasproteesien, kuulolaitteiden tai silmä- ja piilolasien hankintakustannukset
- kulut kuntoutuksesta ja terapiasta
- kulut, jotka aiheutuvat olemisesta kuntoutus-, kylpylä- tai luontaishoitolaitoksessa
- kulut homeopaattisesta tai antroposofisista valmisteista taikka rohdos-, vitamiini-, hivenaine-, kivennäisaine- tai ravintovalmisteista.

2.3 Päiväkorvaus

Korvattavan vakuutustapahtuman aiheuttamasta täydellisestä työkyvyttömyydestä maksetaan sovittu päiväkorvaus ja osittaisesta työkyvyn menetystä vastaava osa.

Työkyvyttömyys on täydellinen, jos vakuutettu on kokonaan kykenemätön tekemään tavanomaisia työtehtäviään, ja osittainen, jos vakuutettu on osittain kykenemätön tekemään niitä.

Päiväkorvausta maksetaan aikaisintaan lääke-
rinhoidon alkamispäivästä ja sen maksaminen
päättyy viimeistään silloin, kun tapaturmasta
on kulunut yksi vuosi.

2.4 Haittakorvaus

Haitalla tarkoitetaan lääketieteellisesti arvioi-
tua yleistä haittaa, joka tapaturmasta aiheutuu
vakuutetulle. Haittaa määritettäessä huomi-
oidaan ainoastaan tapaturmasta aiheutuneen
vamman laatu, ei vammautuneen yksilöllisiä
olosuhteita, kuten ammattia tai harrastuksia.
Haittaa määritettäessä ei huomioida vakuute-
tun niitä vikoja tai sairauksia, jotka eivät johdu
tästä korvattavasta tapaturmasta.

Haitan suuruus määritetään sosiaali- ja ter-
veysministeriön antaman tapaturmavakuu-
tuslakiin perustuvan haittaluokituspäätöksen
mukaisesti. Haittaluokituspäätöksessä vammat
on jaettu vaikeusasteen mukaisiin haittaluokkiin
1–20. Haittaluokka yksi vastaa viiden prosen-
tin lääketieteellistä haittaa ja seuraavat luokat
kukin viisi prosenttiyksikköä korkeampaa hait-
taa. Haittaluokka 20 vastaa täyttä 100 prosen-
tin haittaa.

Korvausta ei makseta haitasta, joka ilmenee
vasta kolmen vuoden kuluttua tapaturmasta.

2.4.1 Korvaus pysyvistä haitasta

Korvaus maksetaan, kun haitta on muodostu-
nut pysyväksi, mutta aikaisintaan kun pysyvä
haitta on jatkunut kolme kuukautta. Korvauk-
sena maksetaan haittaluokkaa vastaava osa
sovitusta haittakorvauksesta.

Lapsen tapaturmavakuutuksesta pysyvän hai-
tan korvaus maksetaan vasta vakuutetun täy-
tettyä 18 vuotta, mikäli lopullinen haittaluokka
on viisi (25 %) tai enemmän. Tällöin maksetaan
lisäksi 18-vuotiaaksi asti vuosittain haittaluok-
kaa vastaava osa sovitusta vuotuisesta haitta-
korvauksesta. Vuotuinen haittakorvaus makse-
taan neljässä erässä vuoden aikana.

Jos haittaluokka vahvistetaan korkeammaksi
kolmen vuoden sisällä korvauksen maksami-
sesta, lisäkorvauksena maksetaan haittaluok-
kien erotusta vastaava määrä. Myöhemmin ei
korvauksen määrää tarkisteta vamman haitta-
luokan muuttuessa.

2.5 Kuolemantapauskorvaus

Korvattavan vakuutustapahtuman aiheutta-
masta kuolemasta maksetaan sovittu kuole-
mantapauskorvaus. Tästä korvauksesta vähen-

netään saman tapaturman vuoksi maksettu
pysyvän haitan kertakorvaus. Kuolemantapaus-
korvausta ei makseta, jos vakuutettu kuolee sen
jälkeen, kun kolme vuotta on kulunut korvatta-
vasta vakuutustapahtumasta.

Lapsivakuutus

1 Vakuutuksen voimaantulo

1.1 Vakuutus syntyvälle lapselle

Syntyvän lapsen lapsivakuutuksen varaushake-
mus on toimitettava LähiTapiolaan viimeistään
kolme (3) kuukautta ennen laskettua syntymä-
aikaa.

Vakuutus tulee voimaan lapsen syntymästä
alkaen, jos LähiTapiola on hyväksynyt varaus-
hakemuksen ja varausmaksu on maksettu las-
kun eräpäivään mennessä.

Lapsen nimi ja henkilötunnus on ilmoitettava
LähiTapiolaan viipymättä, kuitenkin viimeistään
kolmen kuukauden kuluessa lapsen syntymästä.
Jos lapsen henkilötietoja ei ole ilmoitettu Lähi-
Tapiolaan määräajassa, vakuutus katsotaan
päättäneeksi. LähiTapiola ei tällöin palauta
maksettua varausmaksua.

1.2 Vakuutus syntyneelle lapselle

LähiTapiolan vastuu alkaa ja vakuutus tulee
aikaisintaan voimaan sinä päivänä, jona lapsi
täyttää kaksi (2) kuukautta. Lapsen terveysel-
vitys voidaan antaa aikaisintaan, kun lapsi on
kahden kuukauden ikäinen.

Jos vakuutus voidaan myöntää ilman rajoitus-
ehtoja, vakuutus tulee voimaan vakuutusha-
kemukseen merkittynä ajankohtana, kuitenkin
aikaisintaan sinä päivänä, jona vakuutushake-
mus on lähetetty tai annettu LähiTapiolalle.

Jos vakuutus voidaan myöntää vain rajoituseh-
doin, LähiTapiola lähettää vakuutuksenottajalle
tarjouksen vakuutuksesta. Vakuutus tulee täl-
löin voimaan, kun vakuutuksenottaja on anta-
nut tai lähettänyt LähiTapiolalle ilmoituksensa
tarjotun vakuutuksen hyväksymisestä.

2 Korvattavat vakuutustapahtumat ja rajoitukset korvattavuuteen

Vakuutuksen tarkoituksena on näiden ehtojen
ja Yleisten sopimusehtojen mukaisesti korvata
sovitun vakuutusturvan laajuudessa vakuutus-
tapahtumasta aiheutuvia kuluja.

Lapsivakuutuksesta korvataan vakuutuksen voimassa ollessa aiheutuneita sairauden hoitokuluja, tapahtuneita tapaturmia ja muita ehdoissa erikseen mainittuja vammoja.

2.1 Tapaturma

Tapaturmalla tarkoitetaan äkillistä tapahtumaa, joka johtuu ulkoisesta syystä ja aiheuttaa vakuutetulle ruumiinvamman hänen sitä tahtomatta.

2.2 Muut korvattavat vakuutustapahtumat

Lapsivakuutuksesta korvataan myös vakuutetun tahtomatta sattunut hukkuminen, kaasumyrkytys, lämpöhalvaus, auringonpistos, paleltuminen, sekä vakuutetun erehdyksessä nauttiman aineen aiheuttama myrkytys.

Lisäksi lapsivakuutuksesta korvataan

- paineen huomattavasta vaihtelusta aiheutunut vamma
- äkillisestä liikkeestä tai voimanponnistuksesta aiheutunut lihaksen tai janteen venähdyssvamma, jonka pääasiallisena syynä ei ole ollut vakuutetun sairaus tai ruumiinvika. Korvauksen edellytyksenä on, että lääkärin hoito aloitetaan viimeistään 14 vuorokauden kuluessa vammautumisen. Korvausta maksetaan enintään kuuden viikon ajalta venähdyssvaman syntymisestä.

2.3 Rajoitukset vakuutustapahtuman korvattavuuteen

Vakuutuksesta ei korvata

- vakuutetun sairaudesta, ruumiinviaasta tai näiden aiheuttamasta vakuutustapahtumasta johtuvaa vammaa tai kuolemaa
- sairauden tai ruumiinvian hoitamiseksi suoritettua leikkaus-, hoito- tai muun lääkinällisen toimenpiteen yhteydessä syntyneitä vammoja tai kuolemaa ellei toimenpidettä ole suoritettu tästä vakuutuksesta korvattavan vamman hoitamiseksi
- vammaa, joka on aiheutunut puremisesta hampaalle tai hammasproteesille
- tapaturman psyykkisiä seurauksia
- myrkytystä, joka johtuu ravinnoksi nautitusta aineesta
- tapaturmana tartuntatautia tai sairautta, joka on aiheutunut hyönteisen pistosta tai puremasta.

Lapsivakuutuksesta ei korvata sairautta, vammaa tai kuolemaa, joka on aiheutunut

- vakuutetun itsemurhasta tai itsemurhayrityksestä

- myrkytyksestä tai hoidettavasta riippuvuudesta, joka on aiheutunut vakuutetun käyttämästä lääkaineesta, alkoholista tai muusta huumaavasta aineesta.

3 Korvaukset

Lapsivakuutuksen perusteella korvataan

- sairastumisen ja tapaturman hoitokuluja
- haittakorvaus tapaturman aiheuttamasta haitasta
- kuolemantapauskorvaus tapaturman aiheuttamasta kuolemasta.

Korvaukset maksetaan vakuutustapahtuman sattumishetkellä voimassa olleiden vakuutusmäärien mukaisesti.

Hoitokuluja ei korvata sen jälkeen, kun enimmäiskorvausmäärä tulee täyteen.

3.1 Sairauden ja tapaturman hoitokulut

3.1.1 Korvauksen hakeminen

Hoitokuluja korvataan siltä osin kuin niitä ei korvata jonkin lain perusteella. Hoitokuluja korvataan tapaturmavakuutuslain, maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain, liikennevakuutuslain, perusopetuslain, sairausvakuutuslain ja potilasvahinkolain perusteella. Myös muussa lainsäädännössä on ensisijaista korvausvastuuta säänteleviä normeja. Jos hoitokulujen korvaamisesta on säädetty laissa, on korvausta haettava ensin kyseisen lain perusteella.

Korvauksenhakijan tulee hakea hoitokuluista sairausvakuutuslain mukaiset korvaukset Kansaneläkelaitokselta ennen korvausten hakemista LähiTapiolasta. Sairausvakuutuslain mukaiset korvaukset on haettava Kelalta kuuden kuukauden sisällä kulujen aiheuttamisesta. Jos oikeus sairausvakuutuslain mukaiseen korvaukseen on menetetty, LähiTapiola vähentää korvauksesta sen osuuden, joka olisi maksettu sairausvakuutuslain mukaan. Korvauksenhakijan on toimitettava LähiTapiolalle Kansaneläkelaitoksen alkuperäinen päätös korvauksista ja kopiot Kelalle annetuista tositteista. Ne tositteet, joista ei ole saatu Kela-korvauksia, tulee toimittaa LähiTapiolaan alkuperäisinä.

Nopean hoidon varmistamiseksi vakuutusyhtiö voi ohjata vakuutetun tutkimukseen tai hoitoon vakuutusyhtiön valitsemalle palveluntuottajalle. Ohjaus tehdään aina vakuutetun suostumuksella.

3.1.2 Korvattavat hoitokulut

Sairauden aiheuttamina hoitokuluina korvataan vain Suomessa aiheutuneet hoitokulut ja tehdyt tutkimukset. Tapaturman hoitokuluina korvataan myös ulkomailla aiheutuneet hoitokulut ja tutkimukset.

Korvattavan vakuutustapahtuman hoidosta aiheutuneet kulut korvataan alkuperäisen las-kun tai tosittien perusteella.

Hoitokulujen korvattavuus edellyttää, että tutkimus, hoito ja lääkkeet ja lääkinnälliset välineet ovat lääkärin määräämiä ja yleisesti hyväksytyyn lääketieteellisen kokemuksen mukaan tarpeellisia vamman tai sairauden tutkimiseksi tai hoitamiseksi. Hoitokulujen on oltava kohtuullisia. Jos kulut selvästi ylittävät maan yleisen hintatason, niistä korvataan vain maan yleisen hintatason mukainen osa.

Hoitokuluina korvataan

- lääkärin tai terveydenhuollon ammattihenkilöstön suorittamien tutkimusten ja toimenpiteiden kustannukset
- viranomaisen antaman luvan perusteella apteekissa myytävät lääkevalmisteet
- sairaalan hoitopäivämaksut vakuutuskirjaan merkittyyn päivittäiseen enimmäiskorvausmäärään saakka
- enintään 10 hoitokertaa fysikaalisen hoidon kustannuksia tapaturman aiheuttamasta vammasta kutakin tapaturmaa kohden
- kosmeettisen hoidon kustannukset tapaturman aiheuttamasta vammasta, kun kustannukset ovat LähiTapiolan etukäteen hyväksymiä
- tapaturman aiheuttamien hammasvammojen hoitokustannukset
- ihosairauden hoitamiseksi annetun valohoidon kustannukset
- ensimmäiset ortopediset sidokset tai tuet
- tapaturman aiheuttaman näkökykyä heikentäneen vamman vuoksi määrätyt ensimmäiset silmälasit
- vakuutetun käytössä olleiden ja lääkärin hoitoa vaatineen tapaturman yhteydessä rikkoutuneiden kuulolaitteiden ja hammersproteesien korjauskustannukset tai rikkoutuneita vastaavien jälleenhankintakustannukset.

Hoitokuluina ei korvata

- näöntarkastuksia, silmä- tai piilolasien hankkimista taikka taittovirheen korjaamista leikkauksella, paitsi korvattavissa hoitokuluissa mainitut

- terveys- tai määräraikaistarkastuksia, ennaltaehkäiseviä hoitoja, rokotuksia tai lääkityksiä
- homeopaattisia, antroposofisia, rohdos-, vitamiini-, hivenaine- ja kivennäisainevalmisteita
- ravintovalmisteita kuten äidinmaidonkorvikkeita
- hivenainetutkimuksia ja muita niihin rinnastettavia tutkimuksia vaikka ne olisivatkin lääkärin määräämiä
- terapiahoitoa, kuten psyko-, vyöhyke-, toiminta- ja puheterapiaa
- sidetarpeita, lääkinnällisiä apuvälineitä, muita apuvälineitä tai tekojäseniä, paitsi korvattavissa hoitokuluissa mainitut
- tapaturman yhteydessä rikkoutuneiden tai kadonneiden silmä- ja piilolasien hankintatai korjauskustannuksia
- fysikaalista hoitoa tai kuntoutusta, paitsi korvattavissa hoitokuluissa mainitut
- kuluja, jotka aiheutuvat olemisesta kuntoutus-, kylpylä- tai luontaihoitolaitoksessa
- hampaisiin tai purentaelimiin kohdistuvia hoitotoimenpiteitä muun kuin tapaturman aiheuttaman vamman hoitamiseksi, vaikka hammas- tai purentaelinten sairaus olisi aiheuttanutkin oireita muualla kuin hampaistossa
- puremisesta hampaalle tai hammasproteesille aiheutuneen vamman hoitoa, vaikka vahinkoon olisi vaikuttanutkin ulkopuolinen tekijä
- kosmeettista hoitoa tai leikkausta muun kuin tapaturman aiheuttaman vamman hoitamiseksi, kosmeettisiksi leikkauksiksi katsotaan myös rintojen pienennys- tai suurennusleikkaukset ja rasvaimu
- vakuutetun raskauden tilasta aiheutunutta hoitoa tai tutkimuksia, synnytystä, keskenmenoaa, raskauden keskeyttämistä tai raskauden ehkäisyä
- matka- tai yöpymiskuluja
- kodinhoitokustannuksia, aiheutunutta ansionmenetystä, vaatteita, varusteita tai muita välillisiä kustannuksia
- muitakaan sellaisia hoitokuluja, joita ei ole mainittu korvattavissa hoitokuluissa.

3.1.3 Enimmäiskorvausmäärä

Vakuutuskirjaan on merkitty korvattavien hoitokulujen enimmäismäärä. Siitä vähennetään vuosittain maksetut korvaukset. Vakuutus päättyy hoitokulujen osalta, kun hoitokuluja on korvattu niiden enimmäismäärä. Vakuutuskirjaan on merkitty korvattavien sairaalan hoitopäivämaksujen päivittäinen enimmäiskorvausmäärä.

3.1.4 Omavastuu

Korvattavien hoitokulujen määrästä vähennetään vakuutuskirjassa mainittu omavastuu. Omavastuu vähennetään kerran kalenterivuodessa (1.1.–31.12.), kun korvauksia haetaan sähköisen korvauspalvelun kautta. Haettaessa korvauksia paperilomakkeella omavastuu vähennetään jokaista korvauksen hakukertaa kohti.

3.2 Haittakorvaus

Haitalla tarkoitetaan lääketieteellisesti arvioitua yleistä haittaa, joka tapaturmasta aiheutuu vakuutetulle. Haittaa määritettäessä huomioidaan ainoastaan tapaturmasta aiheutuneen vamman laatu, ei vammautuneen yksilöllisiä olosuhteita, kuten ammattia tai harrastuksia. Haittaa määritettäessä ei huomioida vakuutuksen niitä vikoja tai sairauksia, jotka eivät johdu tästä korvattavasta tapaturmasta.

Haitan suuruus määritetään sosiaali- ja terveysministeriön antaman tapaturmavakuutuslakiin perustuvan haittaluokituspäätöksen mukaisesti. Haittaluokituspäätöksessä vammat on jaettu vaikeusasteen mukaisiin haittaluokkiin 1–20. Haittaluokka yksi vastaa viiden prosentin lääketieteellistä haittaa ja seuraavat luokat kukin viisi prosenttiyksikköä korkeampaa haittaa. Haittaluokka 20 vastaa täyttä 100 prosentin haittaa.

Korvausta ei makseta haitasta, joka ilmenee vasta kolmen vuoden kuluttua tapaturmasta.

3.2.1 Korvaus pysyvistä haitasta

Korvaus maksetaan, kun haitta on muodostunut pysyväksi. Korvauksena maksetaan haittaluokkaa vastaava osa sovituista haittakorvauksesta.

Mikäli lopullinen haittaluokka on viisi (25 %) tai enemmän, korvaus maksetaan vasta vakuutetun täytettyä 18 vuotta. Tällöin maksetaan lisäksi 18-vuotiaaksi asti vuosittain haittaluokkaa vastaava osa sovituista vuotuisista haittakorvauksesta. Vuotuinen haittakorvaus maksetaan neljässä erässä vuoden aikana.

Jos haittaluokka vahvistetaan korkeammaksi kolmen vuoden sisällä kertakorvauksen maksamisesta, lisäkorvauksena maksetaan haittaluokkien erotusta vastaava määrä. Myöhemmin ei korvauksen määrää tarkisteta vamman haittaluokan muuttuessa.

3.3 Kuolemantapauskorvaus

Tapaturman aiheuttamasta kuolemasta maksetaan sovittu kuolemantapauskorvaus. Tästä

korvauksesta vähennetään saman tapaturman vuoksi maksettu pysyvän haitan kertakorvaus. Kuolemantapauskorvausta ei makseta, jos vakuutettu kuolee sen jälkeen, kun kolme vuotta on kulunut korvattavasta vakuutustapahtumasta.

Matkavakuutus

Matkavakuutukseen voi sisältyä matkustaja-, matkatavara- ja matkavastuuvakuutus.

Vakuutuksen tarkoituksena on näiden ehtojen ja Yleisten sopimusehtojen mukaisesti korvata sovittu vakuutusturvan laajuudessa vakuutustapahtumasta aiheutuvia kuluja.

Matkavakuutukseen liittyviä käsitteitä

Matka

Matka alkaa Suomesta vakuutetun kotoa, työpaikalta, opiskelupaikalta tai vapaa-ajanasunnolta ja päättyy johonkin edellä mainituista paikoista. Ulkomaanmatkalla tarkoitetaan Suomen rajojen ulkopuolelle suuntautuvaa matkaa.

Yhtäjaksoisen matkan tai oleskelun ulkomailla ei katsota katkeavan alle 14 vuorokauden mittaisen kotimaassa käynnin vuoksi, jos tarkoitus on palata samaan matkakohteeseen.

Suomessa vakuutettu ei ole matkalla

- omistamallaan, puolisonsa omistamalla tai samassa taloudessa asuvan perheenjäsenen omistamalla asunnolla tai vapaa-ajan asunnolla
- säännöllisesti omassa käytössä olevalla asunnolla tai vapaa-ajan asunnolla
- opiskelupaikalla tai työpaikalla
- liikuttaessa edellä mainituista paikoista toiseen
- jos matkakohde on alle 50 km etäisyydellä edellä mainituista paikoista.

Lähiomainen

Lähiomaisella tarkoitetaan matkavakuutuksessa seuraavia henkilöitä:

- avio- tai avopuoliso
- vakuutetun omat ja hänen avio- tai avopuolisonsa lapset ja lastenlapset
- vakuutetun kanssa samassa taloudessa vakinaisesti asuvat muut kuin omat lapset
- vakuutetun omat ja hänen avio- tai avopuolisonsa vanhemmat, otto- ja isovanhemmat sekä sisarukset ja sisarpuolet
- miniät ja vävyt
- yhtä matkakumppania, jonka kanssa vakuutettu on kahdestaan varannut matkan

- maatalouslomittajaa
- enintään yhtä matkakohtaisesti ilmoitettua henkilöä.

Rekisteröidyn parisuhteen osapuolet rinnasteaan aviopuolisoihin. Avopuolisolla tarkoitetaan vakuutetun kanssa avioliitonomaisessa suhteessa elävää henkilöä, joka väestörekisterin mukaan asuu vakinaisesti vakuutetun kanssa samassa osoitteessa.

Matkustajavakuutus

1 Korvattavat vakuustapahtumat ja rajoitukset korvattavuuteen

Matkustajavakuutuksesta korvataan vakuustapahtumista matkustajavakuutuksen voimassa ollessa aiheutuneet vahingot.

Korvattavia vakuustapahtumia ovat

- matkasairaus
- matkatapaturma
- matkan peruuntuminen
- matkan keskeytyminen
- matkalta myöhästyminen
- kuolema matkan aikana.

Korvaukset maksetaan vakuustapahtuman sattumishetkellä voimassa olleiden vakuutusmäärien mukaisesti.

1.1 Matkasairaus

Matkasairaus on sellainen odottamaton ja äkillinen lääkärihoitoa vaatinut sairaus, joka lääketieteellisen kokemuksen mukaan on saanut alkunsa matkan aikana. Edellytyksenä matkasairauden korvattavuudelle on, että lääkärihoitoon on hakeuduttu matkan aikana tai 14 vuorokauden kuluessa matkan päättymisestä. Mikäli kyseessä on tartuntatauti, jonka itämisaika on pidempi, ei 14 vuorokauden määräaika sovelleta.

Matkasairaudeksi ei katsota sairautta, jonka oireita on ilmennyt ennen matkan alkamista tai jonka tutkimukset ovat olleet keskeneräiset ennen matkalle lähtöä, vaikka sairaus todetaan matkan aikana.

1.2 Matkatapaturma

Matkatapaturmalla tarkoitetaan matkalla sattunutta äkillistä tapahtumaa, joka johtuu ulkoisesta syystä ja aiheuttaa vakuutetulle ruumiinvamman hänen sitä tahtomatta.

1.3 Muut korvattavat vakuustapahtumat

Matkustajavakuutuksesta korvataan myös vakuutetun tahtomatta sattunut hukkuminen, kaasumyrkytys, lämpöhalvaus, auringonpistos, paleltuminen sekä vakuutetun erehdyksessä nauttiman aineen aiheuttama myrkytys.

Lisäksi matkustajavakuutuksesta korvataan

- paineen huomattavasta vaihtelusta aiheutunut vamma
- äkillisestä liikkeestä tai voimanponnistuksesta aiheutunut lihaksen tai jänteen venähdysvamma, jonka pääasiallisena syynä ei ole ollut vakuutetun sairaus tai ruumiinvika. Korvauksen edellytyksenä on, että lääkärin hoito aloitetaan viimeistään 14 vuorokauden kuluessa vammautumisen. Korvausta maksetaan enintään kuuden viikon ajalta venähdysvammaan syntymisestä. Äkillisen liikkeen tai voimanponnistuksen aiheuttaman venähdysvammaan hoitokuluina ei korvata magneettitutkimusta eikä leikkaustoimenpiteitä.

Lisäksi matkustajavakuutuksesta korvataan hoitokuluja vakuutetulla ennen matkaa olleen sairauden tai vamman äkillisestä ja odottamattomasta pahenemisesta matkan aikana. Odottamattomuutta arvioidaan lääketieteellisin perustein.

Edellä mainitusta sairauden tai vamman pahenemisesta johtuvana korvataan ainoastaan akuutti, ensiapuluonteinen, matkakohteessa annettu hoito enintään 10 päivän ajalta hoidon alkamisesta. Kotiinkuljetuskustannuksia ei korvata. Sairauden tai vamman odottamattomana pahenemisena ei pidetä sellaista sairauden tai vamman pahenemista, jonka tutkimukset tai hoitotoimenpiteet ovat olleet kesken matkalle lähdeettä.

1.4 Rajoitukset vakuustapahtuman korvattavuuteen

Vakuutuksesta ei korvata sairautta, vammaa tai kuolemaa, joka on aiheutunut

- vakuutetun itsemurhasta tai itsemurhayrityksestä
- vakuutetun sairaudesta, ruumiinvian tai näiden aiheuttamasta vakuustapahtumasta
- sairauden tai ruumiinvian hoitamiseksi suoritettuna leikkaus-, hoito- tai muun lääkinnällisen toimenpiteen yhteydessä ellei toimenpidettä ole suoritettu tästä vakuutuksesta korvattavan vamman hoitamiseksi

Matkustajavakuutuksesta ei korvata

- vakuutustapahtumasta riippumatonta sairautta, vammaa, vikaa tai tuki- ja liikunta-elimistön rappeutumista tai suun ja hampaiden sairaudesta johtuvaa hampaiston tai hampaiden kiinnityskudosten heikentymistä, vaikka se olisi ollut oireeton ennen vakuutustapahtumaa
- akillesjänteen repeämää, nikamavälilevyn, vatsan ja nivusalueen tyrää, ellei vamma ole aiheutunut tapaturmasta, jossa tervekin kudos vaurioituisi
- hammassairautta
- vakuutustapahtuman psyykkisiä seurauksia
- raskaudesta, synnytyksestä, raskauden keskeyttämisestä tai lapsettomuuden tutkimisesta tai hoidosta tai näihin liittyvistä komplikaatioista aiheutuvia kuluja
- myrkytystä, sairautta tai hoidettavaa riippuvuutta, joka aiheutuu vakuutetun käyttämästä alkoholista, muusta huumaavasta aineesta tai lääkeaineen väärinkäytöstä. Myrkytys, joka johtuu lääkaineesta tai ravinnoksi nautitusta aineesta, korvataan matkasairautena
- välillisiä kustannuksia, kuten ravinto- ja ruokailukuluja, vaatteita, varusteita, puhelin- ja liikennevälineen tai eläimen kuljetuskustannuksia, ansionmenetystä, tulkkauksia tai saattajan matkakuluja
- tapaturmana tartuntatauti tai sairautta, joka on aiheutunut hyönteisen tai vastaavan pistosta tai puremasta. Mahdollinen tartuntatauti tai sairaus korvataan matkasairautena.

2 Korvaukset

2.1 Rajoitukset korvausten maksamiseen

Jos korvattavasta vakuutustapahtumasta riippumattomat seikat ovat olennaisesti vaikuttaneet vamman tai sairauden syntyyn tai sen paranemisen pitkäyttämiseen, maksetaan hoitokuluja, päivärahaa ja haittakorvausta vain siltä osin kuin hoidon, työkyvyttömyyden tai haitan on lääketieteellisen tietämyksen perusteella katsottava aiheutuneen korvattavasta vakuutustapahtumasta.

Korvausta voidaan Yleisten sopimusehtojen mukaan alentaa, jos vakuutettu tai muu vakuutuskorvaukseen oikeutettu on törkeällä huolimattomuudellaan ollut aiheuttamassa vammaa tai tapahtumaa. Korvaus voidaan jättää maksamatta, jos vakuutettu tai muu vakuutuskorvaukseen oikeutettu on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman.

2.2 Matkasairauden ja matkatapaturman hoitokulut

2.2.1 Korvauksen hakeminen

Hoitokuluja korvataan siltä osin kuin niitä ei korvata jonkin lain perusteella. Hoitokuluja korvataan tapaturmavakuutuslain, maatalousryhtäjien tapaturmavakuutuslain, liikennevakuutuslain, verusopetuslain, sairausvakuutuslain ja potilasvahinkolain perusteella. Myös muussa lainsäädännössä on ensisijaista korvausvastuuta säänteleviä normeja. Jos hoitokulujen korvaamisesta on säädetty laissa, on korvausta haettava ensin kyseisen lain perusteella.

Korvauksenhakijan tulee hakea hoitokuluista sairausvakuutuslain mukaiset korvaukset Kansaneläkelaitokselta ennen korvauksien hakemista LähiTapiolasta. Sairausvakuutuslain mukaiset korvaukset on haettava Kelalta kuuden kuukauden sisällä kulujen aiheutumisesta. Jos oikeus sairausvakuutuslain mukaiseen korvaukseen on menetetty, LähiTapiola vähentää korvauksesta sen osuuden, joka olisi maksettu sairausvakuutuslain mukaan. Korvauksenhakijan on toimitettava LähiTapiolalle Kansaneläkelaitoksen alkuperäinen päätös korvauksista ja kopiot Kelalle annetuista tositteista. Ne tositteet, joista ei ole saatu Kela-korvauksia, tulee toimittaa LähiTapiolaan alkuperäisinä.

2.2.2 Korvattavat hoitokulut

Matkasairauden aiheuttamat hoitokulut korvataan enintään siihen asti, kun 90 päivää on kulunut lääkärinhoidon alkamisesta. Matkatapaturman hoitokulut korvataan enintään siihen asti, kun kolme vuotta on kulunut tapaturmasta.

Kohdassa 1.3 mainituista korvattavista vakuutustapahtumista korvataan hoitokuluja enintään siihen asti, kun kolme vuotta on kulunut vakuutustapahtumasta, ellei kyseisessä ehtokohdassa toisin mainita.

Korvattavan vakuutustapahtuman hoidosta aiheutuneet kulut korvataan alkuperäisen laskun tai tositteen perusteella.

Hoitokulujen korvattavuus edellyttää, että tutkimus, hoito, lääkkeet ja lääkinnälliset välineet ovat lääkärin määräämiä ja yleisesti hyväksytyin lääketieteellisen kokemuksen mukaan tarpeellisia vamman tai sairauden tutkimiseksi tai hoitamiseksi. Yksittäisen hoitokulun on oltava kohtuullinen. Jos kulu selvästi ylittää maan yleisen hintatason, hoitokulusta korvataan vain maan yleisen hintatason mukainen osa.

Vakuutusyhtiö voi vaatia, että vakuutettu kuljetaan yhtiön kustannuksella Suomeen hoitoon tai siirretään toiseen hoitolaitokseen matkakoh- teessa, jos hoito matkakohteessa muodostuisi Suomen vastaavanlaiseen hoitoon nähden merkittävästi kalliimmaksi. Jos vakuutettu ei suostu siirtoon, korvataan hoitokuluista vain se osa, joka vastaa kustannuksia toisessa paikallisessa hoito- laitoksessa tai kuljetusta Suomeen ja hoitoa Suo- messa.

Hoitokuluina korvataan

- lääkärin tai terveydenhuollon ammattihenkilöstön suorittamien tutkimusten ja toimenpiteiden kustannukset
- viranomaisen antaman luvan perusteella apteekissa myytävät lääkevalmisteet
- sairaalan hoitopäivämaksut
- LähiTapiolan etukäteisen hyväksymän kosmeettisen hoidon kustannukset
- matkakulut yllä mainittuihin korvattaviin hoitoihin ja tutkimuksiin matkakohteessa
- LähiTapiolan etukäteen hyväksymän sairaan- kuljetuksen kustannukset ja siinä välttämät- tömästi tarvittavasta saattajasta aiheutuvat kustannukset
- enintään 10 hoitokerran kustannukset tapaturman aiheuttaman vamman tai kohdassa 1.3 mainitun äkillisen liikkeen tai voimanpon- nistuksen aiheuttaman venähdysvamman fysikaalisesta hoidosta
- tapaturman aiheuttaman vamman vuoksi määrätty ensimmäinen ortopedinen tuki
- näkökykyä heikentäneen vamman vuoksi määrätty ensimmäiset silmälasit
- vakuutetun käytössä olleiden ja lääkärinhoi- toa vaatineen tapaturman yhteydessä rik- koutuneiden silmälasien, kuulolaitteen, irtot- hammasproteesin ja turvakypärän korjaus- kustannukset tai rikkoutuneita vastaavien jälleenhankintakustannukset. Korjaus tai jäl- leenhankinta on tehtävä kahden kuukauden kuluessa tapaturmasta. Korvauksia makse- taan enintään 500 euroa tapaturmaa ja rik- koutunutta välinettä kohden.

Korvattavia hoitokuluja eivät ole

- matkakulut Suomessa matkan jälkeen
- tapaturman yhteydessä kadonneiden ham- masproteesien, kuulolaitteiden tai silmä- ja piilolasien hankintakustannukset
- kulut fysikaalisesta tai siihen rinnastetta- vasta hoidosta, paitsi korvattavissa hoito- kuluissa mainitut
- kulut kuntoutuksesta ja terapiasta
- kulut, jotka aiheutuvat olemisesta kuntou- tus-, kylpylä- tai luontaishoitolaitoksessa

- kulut homeopaattisesta tai antroposofisista valmisteista taikka rohdos-, vitamiini-, hiven- aine-, kivennäisaine- tai ravintovalmisteista.

Hammasvamman ja äkillisen hammassäryn aiheuttamat hoitokulut

Matkatapaturman aiheuttaman hammasvam- man hoitokuluista korvataan tarpeelliset ham- maslääkärin antaman tai määräämän hoidon tai tutkimuksen kustannukset.

Puremisesta hampaalle tai hammasproteesille aiheutuneesta vammasta korvataan hoitokus- tannukset paikallisine matkakuluineen yhteensä enintään 120 euroon asti. Korvattavuuden edel- lytys on, että puremisesta aiheutunut vamma on sattunut ja hoito annettu matkan aikana.

Äkillisen hammassäryn välttämättömistä ensiapuhoidosta aiheutuneet hoitokulut paikal- lisine matkakuluineen korvataan yhteensä enin- tään 120 euroon asti. Korvattavuuden edellytys on, että särky on alkanut ja hoito annettu mat- kan aikana.

2.3 Matkan peruuntuminen

Matkan peruuntumisella tarkoitetaan matkalle lähdön estymistä.

Matkan peruuntuminen korvataan, jos se on aiheutunut

- vakuutetun äkillisestä ja odottamattomasta sairaudesta, tapaturmasta tai kuolemasta
- vakuutetun Suomessa olevaan omaisuuteen kohdistuneesta odottamattomasta ja merkit- tävästä aineellisesta vahingosta
- vakuutetun lähiomaisen, äkillisestä ja odot- tamattomasta sairaudesta, tapaturmasta tai kuolemasta.

Matkan peruuntuminen korvataan, jos jokin edellä mainittu syy on pakottavasti estänyt vakuutetun matkalle lähdön. Pakottavuus arvi- oidaan tapaturman tai sairauden osalta lää- ketieteellisin perustein. Omaisuusvahingoissa pakottavuus on olemassa, jos vahinko edellyt- tää vakuutetun läsnäoloa vahinkopaikalla.

Korvauksena matkan peruuntumisesta makse- taan se osuus ennen matkan alkamista mak- setun matkan hinnasta, jota matkanjärjes- täjät ei matkapalveluyhdistelmistä annetun lain mukaan hyvitä vakuutetulle.

Jos kyseessä ei ole matkapalveluyhdistelmistä annetun lain mukainen matka, korvauksena maksetaan se osuus ennen matkan alkamista maksetun matkan hinnasta, jota matkanjärjes- täjät ei matkaheitojensa mukaan hyvitä vakuu-

tetulle. Korvausta matkan peruuntumisesta maksetaan enintään 5 000 euroa matkaa ja vakuutettua kohden.

Vakuutetun on viipymättä ilmoitettava matkanjärjestäjälle tai kuljetusyhtiölle matkan peruuntumisesta. Jos vakuutettu laiminlyö ilmoitusvelvollisuuden, LähiTapiolalla on oikeus vähentää vakuutetulle maksettavasta korvauksesta ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönnin johdosta matkanjärjestäjältä tai kuljetusyhtiöltä saamatta jäänyt hyvitys.

Vakuutuksesta ei korvata matkan peruuntumista, jos vakuutus on otettu myöhemmin kuin kolme vuorokautta ennen matkan alkamista tai peruuntumisen syy on ilmennyt ennen vakuutuksen ottamista tai matkan varaamista.

2.4 Matkalta myöhästyminen

Matkalta myöhästy misellä tarkoitetaan sitä, että vakuutettu ei ehdi alkuperäisen matkasuunnitelmansa mukaisesti etukäteen varatulle lento-, laiva-, juna- tai linja-autojatkoyhteydelle meno- tai paluumatkalla.

Myöhästyminen korvataan, kun sen syynä on vakuutetun matkallaan käyttämää

- yleistä kulkuneuvoa kohdannut sääeste, tekninen vika, liikennevahinko, luonnonmullistus tai rikollinen teko tai
- yksityistä kulkuneuvoa kohdannut liikennevahinko, joka pakottavasti estää matkan jatkamisen.

Myöhästy misen vuoksi maksetaan tarpeellisia ylimääräisiä matka- ja majoituskuluja, jotka johtuvat matkan jatkamisesta muulla vastaavalla kuljetusyhteydellä alkuperäiseen määränpäähän. Korvausta myöhästy misestä maksetaan enintään 2 000 euroa matkaa ja vakuutettua kohden.

Vakuutuksesta maksetaan korvausta, jos vakuutettu joutuu vakuutusehtojen mukaisesti korvattavan myöhästy misen vuoksi odottamaan yli kuusi tuntia ulkomaille suuntautuvan matkan tai sieltä paluun alkamispaikalla. Korvausta maksetaan 30 euroa kultakin edellä mainitun odottamisajan jälkeen alkaneelta kauden tunnin ajanjaksolta. Korvausta maksetaan enintään 300 euroa.

Jos vakuutettu ei korvattavan myöhästy misen vuoksi voi lainkaan jatkaa matkaansa, maksetaan korvaus menetetyistä matkapäivistä. Menetyt matkapäivät lasketaan täysinä 24 tunnin ajanjaksoina myöhästy mishetkestä siihen saakka,

kun matkan olisi pitänyt päättyä. Jos viimeinen ajanjakso on yli 12 tuntia, lasketaan myös tämä yhdeksi päiväksi. Korvausta maksetaan 40 euroa jokaiselta vakuutetun menettämältä matkapäivältä. Korvauksen määrä voi kuitenkin enimmillään olla ennen matkaa maksetun matkan hinta.

Myöhästy misen vuoksi maksettavista korvauksista vähennetään maksuhyvitys tai korvaus, jonka vakuutettu on oikeutettu saamaan kuljetusyhtiöltä tai matkan järjestäjältä. Samalta ajalta ei voi saada sekä odotusajankorvausta että korvausta menetetyistä matkapäivistä.

2.5 Matkan keskeytyminen

Matkan keskeyty misellä tarkoitetaan sitä, että alkanut matka muuttuu pakottavasti

- vakuutetun vakavan matkasairauden tai matkatapaturman vuoksi
- vakuutetun mukana matkustavan, vakuutusehdoissa määritellyn lähiomaisen ja odottamattoman vakavan matkasairauden, matkatapaturman tai kuoleman vuoksi
- vakuutetun vakuutusehdoissa määritellyn muun kuin mukana matkustavan lähiomaisen äkillisen ja odottamattoman vakavan sairauden, tapaturman tai kuoleman vuoksi
- vakuutetun Suomessa olevaan omaisuuteen kohdistuneen odottamattoman ja merkittävän aineellisen vahingon vuoksi.

Keskeyty misen syy on pitää ilmetä matkan alkamisen jälkeen.

Matkan keskeytyminen korvataan, jos jokin edellä mainittu syy on pakottavasti aiheuttanut matkan keskeyty misen. Pakottavuus arvioidaan tapaturman ja sairauden osalta lääketieteellisin perustein. Omaisuusvahingoissa pakottavuus on olemassa, jos vahinko edellyttää vakuutetun läsnäoloa vahinkopaikalla.

Korvauksena maksetaan

- vakuutetun paluusta takaisin kotipaikkakunnalle tai matkan jatkamisesta alkuperäisen matkasuunnitelman mukaisesti aiheutuvat välttämättömät ylimääräiset matka- ja majoituskustannukset
- LähiTapiolan hyväksymät kohtuulliset matkakustannukset uudesta menomatkasta matkakohteeseen, jos tämä on vakuutuksen voimassaoloaikana välttämätön opintojen tai työsuhteen jatkumisen vuoksi
- vakuutetun etukäteen maksamat matkan aikana käyttämättä jääneet palvelut ja retket kohteessa, enintään 1000 euroon asti

- LähiTapiolassa vakuutetun alle 16-vuotiaan lapsen matkan keskeytymisestä huoltajalle aiheutuneet ylimääräiset matka- ja majoituskulut, jos alle 16-vuotiaan vakuutetun matka muuttuu pakottavasti matkasairauden tai -tapaturman vuoksi
- LähiTapiolan etukäteisen hyväksymän yhden lähiomaisen välittömät matka- ja majoituskustannukset vakuutetun luokse ja takaisin tai yhdelle kanssamatkustajalle lisämatka- ja majoituskustannukset, mikäli vakuutettu on hengenvaarallisessa tilassa ja häntä ei voida kuljettaa kotimaahan
- korvaus menetetyistä matkapäivistä, jos vakuutetun lomamatka on keskeytynyt vakuutetun ennaikaisen matkalta paluun tai vakuutetun yhtäjaksoisesti yli vuorokauden kestäväen sairaalahoiton vuoksi. Korvausta maksetaan 40 euroa jokaiselta vakuutetun menettämältä matkapäivältä. Korvaus menetetyistä matkapäivistä maksetaan myös mukana matkustavalle huoltajalle, jos sairaalahoitoon joutunut on alle 16-vuotias.

Menettyjen matkapäivien määräytyminen

Menettyjen matkapäivien korvausta maksetaan sairaalahoiton tai ennaikaisen matkalta paluun vuoksi enintään 45 päivältä.

Matkapäivät lasketaan matkan alkamishetkestä täysinä 24 tunnin ajanjaksoina. Menetyt matkapäivät lasketaan täysinä 24 tunnin ajanjaksoina sairaalahoiton alkamisesta tai matkan keskeytymisestä siihen saakka, jolloin sairaalahoito päättyi tai enintään siihen asti, jolloin matkan piti päättyä. Jos viimeinen näin laskettu täysi ajanjakso ylittyi 12 tunnilla, lasketaan myös tämä yhdeksi päiväksi.

2.6 Päiväkorvaus tapaturman aiheuttamasta työkyvyttömyydestä

Vakuutuksen voimassaoloaikana sattuneen tapaturman aiheuttamasta 18–70-vuotiaan vakuutetun täydellisestä työkyvyttömyydestä maksetaan sovittu päiväkorvaus ja osittaisesta työkyvyn menetystä vastaava osa.

Työkyvyttömyys on täydellinen, jos vakuutettu on kokonaan kykenemätön tekemään tavanomaisia työtehtäviään, ja osittainen, jos vakuutettu on osittain kykenemätön tekemään niitä.

Päiväkorvausta maksetaan aikaisintaan lääkärin hoidon alkamispäivästä ja sen maksaminen päättyy viimeistään silloin, kun tapaturmasta on kulunut yksi vuosi.

2.7 Korvaus tapaturman aiheuttamasta haitasta

Tapaturmasta aiheutuneesta haitasta maksetaan haittakorvausta. Mukana matkustavalle alle 16-vuotiaalle lapselle turva sisältyy vain, jos vakuutuskirjassa vakuutetuksi mainitun henkilön vakuutus sisältää haittakorvauksen. Vakuutusmäärä on 10 000 euroa jokaista mukana matkustavaa lasta kohden edellyttäen, että vakuutetun henkilön vakuutusmäärä on vähintään 10 000 euroa. Jos vakuutuskirjassa vakuutetuksi mainitun henkilön vakuutusmäärä on tätä pienempi, on mukana matkustavan lapsen vakuutusmäärä vastaavasti samansuuruinen.

Haitalla tarkoitetaan lääketieteellisesti arvioitua yleistä haittaa, joka tapaturmasta aiheutuu vakuutetulle. Haittaa määritettäessä huomioidaan ainoastaan tapaturmasta aiheutuneen vammnan laatu, ei vammautuneen yksilöllisiä olosuhteita, kuten ammattia tai harrastuksia. Haittaa määritettäessä ei huomioida vakuutetun niitä vikoja tai sairauksia, jotka eivät johdu tästä korvattavasta tapaturmasta.

Haitan suuruus määritetään sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön antaman tapaturmavakuutuslakiin perustuvan haittaluokituspäätöksen mukaisesti. Haittaluokituspäätöksessä vammat on jaettu vaikeusasteen mukaisiin haittaluokkiin 1–20. Haittaluokka yksi vastaa viiden prosentin lääketieteellistä haittaa ja seuraavat luokat kukin viisi prosenttiyksikköä korkeampaa haittaa. Haittaluokka 20 vastaa täyttä 100 prosentin haittaa.

Korvausta ei makseta haitasta, joka ilmenee vasta kolmen vuoden kuluttua tapaturmasta.

2.7.1 Korvaus pysyvistä haitasta

Korvaus maksetaan, kun haitta on muodostunut pysyväksi, mutta aikaisintaan kun pysyvä haitta on jatkunut kolme kuukautta. Korvauksena maksetaan haittaluokkaa vastaava osa sovitusta haittakorvauksesta.

Jos haittaluokka vahvistetaan korkeammaksi kolmen vuoden sisällä kertakorvauksen maksamisesta, lisäkorvauksena maksetaan haittaluokkien erotusta vastaava määrä. Myöhemmin ei korvauksen määrää tarkisteta vammnan haittaluokan muuttuessa.

2.8 Kuolemantapauskorvaus

2.8.1 Kuolema matkan aikana

Vakuutetun kuollessa matkan aikana, korvataan alkuperäisen laskun tai tositteen perus-

teella kohtuulliset kotiinkuljetuskustannukset tai enintään näitä määrältään vastaavat hautauskustannukset ulkomailla. Nämä kustannukset korvataan kuolinsyystä riippumatta.

2.8.2 Korvaus tapaturmaisesta kuolemasta

Tapaturman aiheuttamasta kuolemasta maksetaan sovittu kuolemantapauskorvaus. Mukana matkustavalle alle 16-vuotiaalle lapselle turva sisältyy vain, jos vakuutus kirjassa vakuutetuksi mainitun henkilön vakuutus sisältää kuolemantapauskorvauksen. Vakuutusmäärä on 2 000 euroa jokaista mukana matkustavaa lasta kohden edellyttäen, että vakuutetun henkilön vakuutusmäärä on vähintään 2 000 euroa. Jos vakuutus kirjassa vakuutetuksi mainitun henkilön vakuutusmäärä on tätä pienempi, on mukana matkustavan lapsen vakuutusmäärä vastaavasti samansuuruinen.

Kuolemantapauskorvauksesta vähennetään saman tapaturman vuoksi maksettu pysyvän haitan kertakorvaus. Kuolemantapauskorvausta ei makseta, jos vakuutettu kuolee sen jälkeen, kun kolme vuotta on kulunut korvattavasta vakuutustapahtumasta.

2.8.3 Korvaus tartuntatautiin kuolemisesta

Jos vakuutetun kuoleman välittömänä syynä on matkalla saatu, tartuntatautiasetuksessa määritelty yleisvaarallinen tartuntatauti, maksetaan sovittu kuolemantapauskorvaus. Mukana matkustavalle alle 16-vuotiaalle lapselle turva sisältyy vain, jos vakuutus kirjassa vakuutetuksi mainitun henkilön vakuutus sisältää kuolemantapauskorvauksen. Vakuutusmäärä on 2 000 euroa jokaista mukana matkustavaa lasta kohden edellyttäen, että vakuutetun henkilön vakuutusmäärä on vähintään 2 000 euroa. Jos vakuutus kirjassa vakuutetuksi mainitun henkilön vakuutusmäärä on tätä pienempi, on mukana matkustavan lapsen vakuutusmäärä vastaavasti samansuuruinen. Kuolemantapauskorvausta ei makseta, jos vakuutettu kuolee sen jälkeen, kun sairauden toteamisesta on kulunut yksi vuosi.

Matkatavaravakuutus

1 Vakuutettu omaisuus

Vakuutuksessa on vakuutettuna vakuutetun matkalle mukaansa ottama omaisuus ja matkalla hankittu koti-irtaimistoon rinnastettava omaisuus sekä passi ja matkaliput.

Matkatavaravakuutuksessa ei ole vakuutettuna

- matkan aikana vuokrattu tai lainattu omaisuus

- silmä- tai piilolaseja, hammasproteeseja tai muita henkilökohtaisia apuvälineitä
- moottorikäyttöisiä ajoneuvoja tai -laitteita, matkailu- tai muita perävaunuja, vesialuksia eikä edellä mainittujen osia tai tarvikkeita
- kauppatavaroita, tavaränäytteitä, mainosmateriaalia, kaupallisia tai opetusfilmejä ja -nauhoja
- atk-ohjelmia, -tiedostoja tai niiden osia, levykkeitä tai vastaavia
- tutkielmia, opinnäytteitä, käsikirjoituksia ja muita vastaavia asiakirjoja
- kokoelmia eikä niiden osia
- arvopapereita, luottokortteja, rahaa tai muita maksuvälineitä
- muuttotavaroita eikä erillisenä rahtina toimitettua omaisuutta
- eläimiä eikä kasveja.

2 Korvattavat vakuutustapahtumat ja rajoitukset korvattavuuteen

2.1 Matkatavaravahingoittuminen

Matkatavaravakuutuksesta korvataan matkan aikana matkatavaralle äkillisesti ja odottamattomasti sattunut esinevahinko.

Matkatavaravakuutuksesta maksetaan korvaus suoranaisesti esinevahingosta. Matkatavarat on vakuutettu vakuutuskirjaan merkittyyn vakuutusmäärään saakka matkaa kohden. Tämä vakuutusmäärä on suurin mahdollinen korvaus. Matkatavaroiden yhteisarvo ei vaikuta korvauksen määrään.

Vakuutuksesta ei korvata

- matkatavaravahingosta tai unohtamista
- varkausvahinkoa, kun tapahtumapaikkaa tai -aikaa ei voida määrittellä
- teltasta varastettua arvo-omaisuutta eikä optisia tai elektronisia laitteita
- urheilu- ja harrastusvälineiden rikkoutumista käytettäessä niitä tarkoituksensa
- tavanomaista naarmuuntumista tai kolhiintumista
- vahinkoa, joka on aiheutunut matkatavaralle sen valmistusviasta tai käyttövirheestä
- vahinkoa, joka on aiheutunut normaaleista sääolosuhteista tai tavanomaisista luonnonilmiöistä, jollei tavara vahingon tapahtuessa ollut hotellin, kuljetusliikkeen, matkanjärjestäjän tai vastaavan tahon hallussa
- vahinkoa, joka on aiheutunut viranomaisen toimenpiteestä
- vahinkoa, joka korvataan jonkin lain, takuun tai muun sopimuksen perusteella.

2.2 Matkatavaravakuutusmyöhästymisen

Matkatavaravakuutuksesta korvataan välttämättömystarvikkeiden hankintakustannukset, kun matkatavarat on luovutettu kuljetusliikkeen, liikenneyrityksen tai matkanjärjestäjän haltuun ja ne tulevat ulkomaan matkakohteeseen vähintään 12 tuntia vakuutetun jälkeen.

Välttämättömystarvikkeiden hankintakustannuksia maksetaan

- enintään 100 euroa jokaista 12 tunnin myöhästymisen jälkeen alkanutta vuorokautta ja vakuutettua kohden
- enintään 400 euroa vakuutettua kohden
- enintään vakuutuskirjassa mainittu vakuutusmäärä matkaa kohden.

2.3 Muut kustannukset

Matkatavaravakuutuksesta korvataan myös

- kuljetuksessa kadonneen matkatavaravakuutuksen etsimisestä vakuutetulle aiheutuneet kohtuulliset kustannukset, jos tavara on ollut luovutettuna hotellin, huoltoaseman, kuljetusliikkeen, liikenneyrityksen, matkan järjestäjän tai muun vastaavan haltuun
- matkatavaravakuutuksen pelastamisesta ja vahingon rajoittamisesta aiheutuneet kohtuulliset kustannukset
- passin, viisumin tai matkalippujen uusimisesta matkan aikana aiheutuneet ylimääräiset matka-, majoitus- ja puhelinkustannukset enintään 200 euroon asti.

3 Suojeluohjeet

Suojeluohjeet ovat toimintaohjeita, joita noudattamalla voidaan estää vahinko tai pienentää vahinkoa. Jos vakuutuksenottaja, vakuutettu tai hänen samastettava henkilö ei noudata suojeluohjeita ja se vaikuttaa vahingon syntymiseen tai laajuuteen, korvausta voidaan vähentää tai se voidaan jättää kokonaan maksamatta.

1. Nesteet sekä tahraavat ja syövyttävät aineet on pakattava niin suojaavasti, ettei niillä vuotaessaan tai pullon rikkoontuessa ole mahdollisuutta aiheuttaa vahinkoa muille matkatavaroille, kun omaisuutta annetaan kuljetettavaksi tai ulkopuolisen käsiteltäväksi.
2. Kuljetusliikkeen antamia ohjeita ja pakkausmääräyksiä on noudatettava. Kuljetettavana oleva omaisuus on pakattava tälle tavaramallille sopivalla tavalla niin, että se kestää tavanomaiset sää- ja kuljetuksen rasitukset. Helposti rikkoutuvat esineet, kuten kamerat, tietokoneet ja lasiesineet tulee kuljettaa yleisissä kulkuneuvoissa käsimatkatavarana.

3. Matkatavaroita on valvottava ja pidettävä välittömässä läheisyydessä varkauksien varalta. Matkatavaroita ei saa jättää valvomatta yleisiin tiloihin. Valvonnalla tarkoitetaan matkan aikana sellaista näköyhteyttä omaisuuteen, että vakuutettu tai joku muu hänen lukuunsa voi havaita, mikäli asiaan kuulumattomat koskevat omaisuuteen.
4. Yleisissä kulkuneuvoissa arvoesineet on kuljetettava käsimatkatavarana.
5. Hotellihuoneessa tai vastaavassa majoitus-tilassa yhteisarvoltaan yli 350 euron arvoesineet, optiset ja elektroniset laitteet on säilytettävä asianmukaisesti erikseen lukittavassa tilassa, kuten matkalaukussa tai tallelokerossa, kun se on mahdollista ottaen huomioon esineen koko, käyttö ja olosuhteet.
6. Matkatavaroiden säilytystilojen ikkunat, ovet ja muut sisäänkäyntit on pidettävä lukossa.
7. Kun pysäköidystä autossa, matkailu- tai muussa perävaunussa tai veneessä säilytetään arvokasta tai varkausaltista omaisuutta, kuten optisia tai elektronisia laitteita ja arvoesineitä, on ovien (perävaunussa kuomun) oltava lukittuna ja omaisuuden joko peitettynä tai muuten piilossa.
8. Kun omaisuutta säilytetään ns. yhteistiloissa tai ulkona, on omaisuuden oltava lukittuna.
9. Paikallisen viranomaisen, matkanjärjestäjän tai vastaavien tahojen antamia ohjeita on noudatettava.

4 Korvaukset

4.1 Korvauksen hakeminen

Vahingosta on ilmoitettava LähiTapiolalle mahdollisimman pian. Ilmoituksen voi tehdä joko puhelimitse tai täyttämällä vahinkoilmoituksen internetissä. LähiTapiolalle on varattava mahdollisuus vahingon tarkastamiseen ennen vahingon korjaamista tai vahingoittuneen omaisuuden hävittämistä.

Korvaushakemukseen tulee liittää selvitys vahingon kohteeksi joutuneen omaisuuden hankintapaikasta ja -ajankohdasta. Välttämättömystarvikkeiden osalta hakemukseen tulee liittää alkuperäiset tositteet.

Jos on tapahtunut varkaus tai muu rikos, on vahingosta tehtävä rikosilmoitus rikoksentelemaan poliisille ja LähiTapiolalle toimitettava poliisin antama jäljennös rikosilmoituksesta.

Jos esine on vahingoittunut tai kadonnut kuljetuksen aikana, vahingosta on ilmoitettava kuljetusliikkeen tai liikenneyrityksen edustajalle ja tähän liittyvä tosite on toimitettava LähiTapiolalle. Ilmoittamisen laiminlyönti oikeuttaa LähiTapiolan vähentämään korvauksesta kohtuullisen osuuden.

LähiTapiolalla on oikeus lunastaa esine tai sen osa esineellä ennen vahinkoa olleesta arvosta tai maksaa esineen arvon mukainen korvaus vähennettynä korvauksen saajalle jäävän vaurioituneen esineen jäännösarvolla.

Jos menetettyä omaisuutta saadaan takaisin korvauksen maksamisen jälkeen, vakuutusosittajan tulee viipymättä luovuttaa se LähiTapiolalle tai palauttaa korvaus sen osalta.

Jos esine on vakuutettu usealla vakuutuksella saman vakuutustapahtuman varalta, on korvauksen määrä yhteensä enintään aiheutunut vahingon määrä.

Vahingon torjumis- tai rajoittamisvelvollisuuksien laiminlyönnistä voi Yleisten sopimusehtojen kohdan 6.2 mukaan seurata, että korvausta alennetaan tai se evätään kokonaan.

Korvauksenhakijan velvollisuuksista, korvaus-oikeuden vanhentumisesta ja vakuutusyhtiön velvollisuuksista kerrotaan Yleisten sopimusehtojen kohdassa 11 ”Korvausmenettely”.

4.2 Korvauksen määrän laskeminen

Vakuutuksen tarkoituksena on korvata todellisia menetyksiä, joten käytetyn omaisuuden ikä vaikuttaa vahingon määrän arviointiin. Korvattavan vahingon määrä lasketaan seuraavien ikäpoisto laskentasääntöjen perusteella:

- Käyttöönottovuonna ja sitä seuraavana kalenterivuotena uuden vastaavan esineen hankintahinta korvataan kokonaan. Seuraavana kalenterivuotena korvaus on 90 % ja sitä seuraavina 80 %, 70 %, 60 %, 50 %, 40 %, 30 %, 20 %, 10 % ja 0 %. Arvoesineiden osalta päivänarvon laskennassa otetaan huomioon esineen iän, käytön, käyttökelvollisuuden aleneminen tai muun vastaavan seikan vaikutus esineen arvoon.
- Jos vahingoittunut matkatavara voidaan korjata, vahingon määrä on korjauslaskun mukaiset korjauskustannukset, kuitenkin enintään ikäpoistoilla laskettu matkatavaran päivänarvo. LähiTapiolalla on oikeus korvauksen rahana maksamisen sijaan korjauttaa tai hankkia tilalle vastaava esine.

- Vahingon määrää laskettaessa otetaan huomioon verotuksesta, kuten arvonnisäverosta, annetut säädökset.

Korvausta voidaan alentaa, jos vakuutettu on huolimattomuudellaan ollut aiheuttamassa vahinkoa tai laiminlyönyt suojeluohjeiden noudattamisen. Korvaus voidaan myös jättää maksamatta, jos vakuutettu tai muu korvaukseen oikeutettu on tahallisesti aiheuttanut vahingon. Korvaus voidaan evätä tai sitä voidaan vähentää myös muissa Yleisten sopimusehtojen kohdissa 2.2, 5.2, 6 ja 7 mainituissa tapauksissa.

Matkavastuuvakuutus

Vastuuvakuutuksen tarkoituksena on näiden ehtojen ja Yleisten sopimusehtojen mukaisesti vakuutuksen korvauspiiriin kuuluvissa tapauksissa

- selvittää vakuutetulle esitettyjen korvausvaatimusten peruste ja määrä
- korvata toiselle aiheutetut henkilö- ja esinevahingot, joista vakuutettu on voimassa olevan oikeuden mukaan korvausvastuussa
- hoitaa oikeudenkäyntiä, jos korvausvaatimus joutuu oikeuskäsittelyyn.

1 Korvattavat vakuutustapahtumat ja rajoitukset korvattavuuteen

1.1 Toiselle aiheutettu vahinko

Vakuutuksesta korvataan vakuutetun matkalla yksityishenkilönä toiselle aiheuttama henkilö- ja esinevahinko, joka todetaan vakuutuskauden aikana ja josta vakuutettu on voimassa olevan oikeuden mukaan korvausvastuussa.

Voimassaolevan oikeuden mukaan vahinkojen korvaamisen lähtökohtana on, että jokainen vastaa itse kohdalleen osuneesta vahingosta. Vakuutettu voi joutua korvausvastuuseen, jos hän on aiheuttanut vahingon huolimattomalla toiminnallaan tai vakuutettu muutoin on voimassaolevan oikeuden mukaan korvausvastuussa tapahtuneesta.

1.2 Lapsen aiheuttamat vahingot

Vakuutuksesta korvataan vahinko, jonka aiheuttaa lapsi, jota vahingon sattuessa ei ikänsä puolesta ole pidettävä korvausvelvollisena. Vahinko korvataan siinä laajuudessa kuin sen olisi aiheuttanut lapsi, joka on saavuttanut korvausvelvollisuuden syntymistä edellyttävän alimman iän.

Tämä säännös ei koske vahinkoa, josta joku toinen on korvausvastuussa eikä vahinkoa, joka aiheutuu sille, jonka hoidettavana lapsi vahingon sattuessa oli.

1.3 Koiran aiheuttamat vahingot

Vakuutuksesta korvataan tuottamuksesta riippumatta vakuutetun omistaman koiran aiheuttama henkilövahinko sekä vahinko, jonka koira aiheuttaa välittömässä yhteentörmäyksessä moottoriajoneuvon kanssa. Vakuutuksesta ei kuitenkaan korvata vahinkoa, josta koiran hoitaja tai joku muu kuin vakuutettu on korvausvastuussa, eikä myöskään vahinkoa, joka aiheutuu koiran hoitajalle tai hänen kanssaan yhteisessä taloudessa asuvalle henkilölle.

1.4 Rajoitukset korvattavuuteen

Itselle tai työntekijälle aiheutettu vahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- vakuutetulle itselleen, muulle vakuutetulle tai oikeushenkilölle, jonka määräysvallasta vakuutetuilla yhteensä on yli puolet
- vakuutetun työntekijälle tai tähän rinnastettavalle tältä osin kuin hän on oikeutettu saamaan korvausta lakisäätöisestä tapaturma- tai liikennevakuutuksesta.

Sopimukseen perustuva korvausvastuu

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa siltä osin kuin korvausvastuu perustuu sopimukseen, takuuseen tai muuhun sitoumukseen, ellei korvausvastuuta olisi ilman kyseistä sitoumusta.

Tietoisuus virheestä

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu virheestä tai virheellisyydestä, josta vakuutettu oli tai hänen olisi pitänyt olla tietoinen vakuutuksen voimaantullessa.

Käytettävänä oleva omaisuus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa omaisuudelle, joka vahingon aiheuttaneen teon tai laiminlyönnin tapahtuessa on tai oli vakuutetun hallussa, lainassa tai muutoin hänen hyödykseen käytettävänä.

Vakuutus kattaa kuitenkin korvausvastuun, joka vakuutetulle aiheutuu hänen matkalla majoitus-tilana käyttämänsä osake- tai vuokrahuoneiston rakenteille tai laitteille äkillisesti tuotetusta vahingosta.

Käsiteltävänä tai huolehdittavana oleva omaisuus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa omaisuudelle, joka vahingon aiheuttaneen teon tai laiminlyönnin tapahtuessa on tai oli vakuutetun tai jonkun muun tämän lukuun

- valmistettavana, asennettavana, korjattavana taikka muulla tavoin käsiteltävänä tai huolehdittavana
- säilytettävänä
- suojaus- tai vahingontorjuntaveloitteen alaisena, kun otetaan huomioon vakuutuksenottajan toiminnan tai vahinkoa aiheuttaneen teon luonne ja sen välitön vaikutuspiiri
- muulla tavoin huolehdittavana.

Liikennevahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu moottoriajoneuvon tai moottorikäyttöisen laitteen liikennevakuutuslain tai vastaavan ulkomaisen lain mukaiseen liikenteeseen käyttämisestä.

Vesi- ja ilma-alus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- rekisteröitävän aluksen tai rekisteröitävän veneen käytöstä
- ilma-aluksen käyttämisestä ilmailuun, kun vakuutuksenottaja on korvausvelvollinen ilma-aluksen omistajana, haltijana, käyttäjänä, ilma-aluksessa tehtävää suorittavana tai näiden työnantajana.

Ympäristövahingot sekä kosteudesta ja tulvimisesta aiheutuvat vahingot

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- ääriinästä, melusta, lämmöstä, hajusta, valosta tai muusta sen kaltaisesta häiriöstä
- savusta, noesta, pölystä, höyrystä, kaasusta tai ilman saastumisesta
- saastumisesta tai muusta vaikutuksesta maaperään, rakennukseen, vedenottamoon, vesialueeseen tai pohjaveteen
- kosteudesta
- sade- tai sulamisveden aiheuttamasta tulvimisesta.

Vakuutuksesta korvataan kuitenkin vahinko, jonka syynä on satunnaisen virheen aiheuttama tilapäinen tapahtuma tai olosuhde taikka se, että rakennukseen tai laitteeseen on syntynyt vika tai puute äkillisesti ja odottamatta.

Ansio- tai elinkeinotoiminta

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jonka vakuutettu aiheuttaa työtehtävässään toisen palveluksessa taikka itsenäisessä ammatti-, elinkeino- tai ansiotoiminnassa, tai joka aiheutuu vakuutetun ansiotoimintaan liittyvälle omaisuudelle.

Tahallisuus, törkeä huolimattomuus sekä rikoksen yhteydessä aiheutuvat vahingot

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu pahoinpitelyn tai muun rikoksen taikka tapelun yhteydessä.

Korvausta voidaan alentaa tai evätä se, jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman tahallisesti tai törkeällä huolimattomuudella taikka ollessaan alkoholin tai muun huumausaineen vaikutuksen alaisena ja tämä seikka on oleellisesti vaikuttanut vahingon syntymään tai määrään.

Tätä ehtokohtaa ei kuitenkaan sovelleta alle 12-vuotiaan aiheuttamaan vahinkoon.

Sakko

Vakuutuksesta ei korvata sakkoa tai muuta sen kaltaista seuraamusta.

Muu vastuuvakuutus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa siltä osin kuin se korvataan vakuutetun muusta vastuuvakuutuksesta.

2 Vahingon selvittäminen

2.1 LähiTapiolan velvollisuudet

LähiTapiola selvittää, onko vakuutetulla vahingonkorvausvelvollisuutta ilmoitetusta, vakuutuksen korvauspiiriin kuuluvasta, omavastuun ylittävistä vahinkotapahtumasta ja neuvottelee korvauksen vaatijan kanssa.

Jos LähiTapiola on ilmoittanut vakuutetulle olevansa valmis tekemään enimmäiskorvausmäärän rajoissa sopimuksen vahingonkärsineen kanssa tämän vakuutuksen piiriin kuuluvien vahinkojen korvaamisesta eikä vakuutettu tähän suostu, LähiTapiola ei ole velvollinen korvaamaan suurempaa vahingonkorvausta tai tämän ajankohdan jälkeen aiheutuneita kustannuksia eikä selvittämään asiaa enempää.

2.2 Vakuutetun velvollisuudet

Vakuutetun tulee pyrkiä siihen, että LähiTapiolalle varataan tilaisuus vahingon määrän arvioimiseen sekä mahdollisuus myötävaikuttaa sovinnollisen ratkaisun aikaansaamiseen.

Jos vakuutettu korvaa vahingon, sopii siitä tai hyväksyy vaatimuksen, ei tämä sido LähiTapiolaa, ellei korvauksen määrä ja peruste ole ilmeisen oikea.

Vakuutettu on velvollinen

- omalla kustannuksellaan osallistumaan vahingon selvittelyyn (ks. Yleiset sopimusehdot, kohta 11.1)
- esittämään LähiTapiolalle hallussaan olevat tiedot ja asiakirjat, joilla on merkitystä vahingon selvityksessä
- hankkimaan tai valmistamaan tarpeelliset selvitykset ja tutkimukset, jotka ovat kohtuullisin kustannuksin vakuutetun saatavilla.

Jos vahinko johtaa oikeudenkäyntiin, vakuutetun on viipymättä ilmoitettava tästä LähiTapiolalle. Ellei vakuutettu ilmoita oikeudenkäynnistä etukäteen LähiTapiolalle, LähiTapiolalla ei ole velvollisuutta korvata oikeudenkäynnistä aiheutuneita kustannuksia tai kuluja.

3 Korvaukset

3.1 Vahingonkorvaus

Vakuutuksesta korvataan se vahingonkorvaus, jonka vakuutuksenottaja on velvollinen maksamaan. Vahingonkorvauksen määrä lasketaan vahingonkorvausta koskevien säännösten ja oikeuskäytännön mukaisesti.

3.2 Uhkaavan vahingonvaaran torjuntakustannukset

Vakuutetulla on vakuutustapahtuman välittömästi uhatessa tai satuttua velvollisuus huolehtia vahingon torjumisesta tai rajoittamisesta (ks. Yleiset sopimusehdot, kohta 6.2). Tämä velvollisuus koskee ainoastaan niitä toimenpiteitä, joilla poistetaan välitön toiselle aiheutuvan vastuuvahingon uhka, mutta ei tätä pitemmälle ulottuvia vahingon jälkitoimia, ellei LähiTapiolan kanssa erikseen toimenpiteistä soviteta. Näistä välttämättömistä toimenpiteistä aiheutuvat kustannukset korvataan vakuutuksesta.

3.3 Selvitys- ja oikeudenkäyntikulut

Vakuutuksesta korvataan vahingon selvittelystä aiheutuneet kohtuulliset ja tarpeelliset kustannukset. Vakuutuksesta ei kuitenkaan korvata sellaisia vakuutetulle syntyviä selvityskustannuksia, jotka vakuutettu on vakuutusehtojen mukaan velvollinen itse maksamaan tai joista ei ole LähiTapiolan kanssa erikseen sovittu.

Jos vahingonkorvauskysymys joutuu oikeuden käsiteltäväksi ja on ilmeistä, että vaatimus perusteiltaan koskee vakuutuksesta kor-

vattavaa vahinkoa, hoitaa LähiTapiola vakuutetun puolesta oikeudenkäynnin ja maksaa tästä aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset oikeudenkäyntikulut. Oikeudenkäyntikulujen korvaaminen edellyttää lisäksi, että LähiTapiola on voinut nimetä asianajajan, joka edustaa vakuutettua. Jos oikeudenkäynnin kohteena on myös muita asioita, vakuutuksesta korvataan ainoastaan vakuutuksen piiriin kuuluvan korvausvaatimuksen osuus kustannuksista.

Asianajo- ja oikeudenkäyntikulut korvataan oikeudenkäymiskaaren ja oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain oikeudenkäyntikuluja koskevien oikeusohjeiden mukaisesti. Palkkion ja kulujen kohtuullisuutta arvioitaessa otetaan huomioon riidanalaisen etuuden arvo, asian vaikeus ja laajuus sekä suoritetun työn määrä ja laatu.

3.4 Korvauksen määrä

Yhtä matkaa kohden maksettavien korvausten yhteisenimmäismäärä on selvitys- ja oikeudenkäyntikustannukset mukaan lukien vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä. Torjuntakustannukset korvataan Yleisten sopimusehtojen kohdan 6.2 mukaisesti.

Samasta tapahtumasta tai olosuhteesta aiheutuneet vahingot katsotaan yhdeksi vakuutus-tapahtumaksi siitä riippumatta, onko vahingot todettu yhden vai useamman vakuutuskauden aikana. Jos tällaiset vahingot todetaan eri vakuutuskausien aikana, katsotaan niiden kohdistuneen siihen vakuutuskauteen, jonka aikana ensimmäinen vahinko on todettu.

Omvastuu

Vakuutetulla on jokaisessa vakuutustapahtumassa vakuutuskirjaan merkitty omavastuu vahingon määrästä.

3.5 Yhteisvastuullisuus

Jos usea on velvollinen yhteisvastuullisesti korvaamaan saman vahingon, vakuutuksesta korvataan ainoastaan se osa vahingosta, mikä vastaa vakuutetun viaksi jäävää syällisyyden määrää ja hänen ehkä vakuutustapahtumasta saamaansa etua. Ellei edellä mainituista syistä muuta johdu, vakuutuksesta korvataan enintään pääluvun mukainen osuus kokonaisvahingosta.

3.6 Sopimus vahingonkorvauksesta

Jos LähiTapiola on ilmoittanut vakuutetulle olevansa valmis tekemään vakuutusmäärän rajoissa sopimuksen vahingonkärnsineen kanssa

tämän vahinkojen korvaamisesta, eikä vakuutettu tähän suostu, LähiTapiola ei ole velvollinen korvaamaan sen jälkeen aiheutuneita kustannuksia eikä suorittamaan lisäselvityksiä asiassa.

Jos vakuutettu korvaa vahingon tai tekee sitä koskevan muun sopimuksen, ei tämä sido LähiTapiolaa, ellei korvauksen määrä ja peruste ole ilmeisen oikea.

3.7 Arvonlisävero

Vahingon määrää laskettaessa otetaan huomioon arvonlisäverosta annetut säädökset.

Yleiset sopimusehdot

Näitä yleisiä sopimusehtoja sovelletaan henkilö- ja vahinkovakuutus sopimuksiin. Vakuutus on sopimus, johon sovelletaan vakuutusyhtiön laatimia vakuutusehtoja. Kuluttajan ja kuluttajaan rinnastuvana oikeushenkilön asemaa sopiaosapuolena vahvistaa Vakuutus sopimuslaki. Vakuutus sopimuslaki (543/94) sisältää asiakkaan ja vakuutusyhtiön väliseen sopimussuhteeseen sekä eräiden kolmansien henkilöiden oikeuksiin vaikuttavia säännöksiä. Vakuutus sopimuslain säännöksiä sovelletaan kokonaisuudessaan tähän vakuutus sopimukseen.

Seuraavassa on osa lain keskeisimmistä säännöksistä ja asiat, joista vakuutusehdoissa on lain mukaan määrättävä sekä muita LähiTapiolan asiakassuhteissa noudatettavia yleisperiaatteita ja sopimusehtoja.

Näiden Yleisten sopimusehtojen lisäksi vakuutus sopimukseen sovelletaan vakuutus kirjaan merkittyjä vakuutusehtoja ja suojeluohjeita sekä Suomen lakia.

Vakuutusyhtiötä valvova viranomainen on Finanssivalvonta.

1 Eräät keskeiset käsitteet

(VSL 2 §, 6 §, 16 §, 17 § ja 31 §)

Vakuutus sopimuksen keskeinen sisältö määritellään vakuutus kirjassa ja vakuutusehdoissa, joita ovat Yleiset sopimusehdot ja kuhunkin vakuutukseen sovellettavat erityisehdot.

Vakuutusyhtiöllä, vakuutuksenantajalla ja LähiTapiolalla tarkoitetaan LähiTapiola Keskinäistä Vakuutusyhtiötä tai LähiTapiolan alueyhtiötä.

Vakuutus kirjalta näet oman vakuutuksesi myöntäneen yhtiön eli vakuutuksenantajan.

Vahinkovakuutuksella tarkoitetaan vakuutusta, joka otetaan esinevahingon, vahingonkorvausvelvollisuuden tai muun varallisuusvahingon aiheuttaman menetyksen varalle.

Henkilövakuutuksella tarkoitetaan vakuutusta, jonka kohteena on luonnollinen henkilö. Sairauskulu-, tapaturma- ja matkustajavakuutukset ovat henkilövakuutuksia.

Ryhmäetuvakuutuksella tarkoitetaan sellaista ryhmälle tarjottavaa vakuutusta, jonka vakuutusmaksun maksaa kokonaan tai osittain vakuutettu.

Vakuutusnottaja on se, joka on tehnyt vakuutusyhtiön kanssa vakuutussopimuksen.

Vakuutettu on se, jonka hyväksi vakuutus on voimassa.

Vakuutuskausi on sovittu vakuutuskirjaan merkitty vakuutuksen voimassaoloaika. Vakuutus-sopimus jatkuu sovitun vakuutuskauden kerrallaan, jollei jompikumpi sopimuspuoli irtisano sopimusta.

Vakuutusmaksukausi on ajanjakso, jolta vakuutusmaksu on säännöllisin väliajoin sovittu maksettavaksi.

Vakuutustapahtuma on se vahinko tai tapah-tuma, jonka perusteella vakuutuksesta maksetaan korvausta.

Suojeluohje on vakuutuskirjassa, vakuutuseh-doissa tai muutoin kirjallisesti asetettu velvollisuus noudattaa määräyksiä, joilla on tarkoitus estää tai rajoittaa vahingon syntymistä.

2 Tietojen antaminen ennen vakuutussopimuksen tekemistä

2.1 Vakuutusyhtiön tiedonantovelvollisuus

(VSL 5 § ja 9 §)

Vakuutusyhtiö antaa ennen vakuutussopimuksen solmimista vakuutuksen hakijalle tietoja vakuutusmuodoistaan, näiden vakuutusten vakuutusmaksuista ja -ehdoista sekä muut tiedot, jotka tarvitaan hakijalle määritettyyn vakuustarpeeseen sopivan vakuutuksen valitsemiseksi. Tietoja annettaessa kiinnitetään huomiota myös vakuutusturvan olennaisiin rajoituksiin. Vakuutuksen etämyynnissä annetaan lisäksi kuluttajansuojalain 6 a luvussa tarkoitetut ennakkotiedot. Etämyynnillä tarkoitetaan esimerkiksi vakuutusten myymistä puhelimitse tai verkossa.

Jos vakuutusyhtiö tai sen edustaja on vakuutusta markkinoitaessa jättänyt vakuutuksenottajalle antamatta tarpeellisia tietoja vakuutuksesta tai on antanut hänelle siitä virheellisiä taikka harhaanjohtavia tietoja, vakuutussopimuksen katsotaan olevan voimassa sen sisältöisenä kuin vakuutuksenottajalla oli saamiensa tietojen perusteella ollut aihetta käsittää.

2.2 Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tiedonantovelvollisuus

(VSL 22 §, 23 § ja 24 §)

Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tulee ennen vakuutuksen myöntämistä antaa oikeat ja täydelliset vastaukset vakuutusyhtiön esittämiin kysymyksiin, joilla voi olla merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta. Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tulee lisäksi vakuutuskauden aikana ilman aiheetonta viivytystä oikaista vakuutusyhtiölle antamansa, vääriksi tai puutteelliseksi havaitsemansa tiedot.

Jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on täyttäneen edellä mainittua velvollisuuttaan menettellyt vilpillisesti, vakuutussopimus ei sido vakuutusyhtiötä. Vakuutusyhtiöllä on oikeus pitää maksetut vakuutusmaksut, vaikka vakuutus raukeaisi.

2.2.1 Seuraukset vakuutuksenottajan tiedonantovelvollisuuksien laiminlyönnistä vahinkovakuutuksessa

(VSL 23 §, 34 § ja 58 §)

Jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutensa, korvausta voidaan alentaa tai se evätä. Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys seikalla, jota vakuutuksenottajan tai vakuutetun antama väärä tai puutteellinen tieto koskee, on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutuksenottajan ja vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Jos vakuutusmaksu on vakuutuksenottajan tai vakuutetun antaman väärän tai puutteellisen tiedon takia sovittu pienemmäksi kuin se olisi ollut, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, otetaan korvausta alennettaessa huomioon sovitun vakuutusmaksun suhde vakuutusmaksuun, joka olisi peritty, jos tiedot olisivat olleet oikeita ja täydellisiä. Vähäinen poikkeama vakuutusmaksuissa ei kuitenkaan oikeuta korvauksen alentamiseen.

2.2.2 Seuraukset vakuutuksenottajan tiedonantovelvollisuuksien laiminlyönnistä henkilövakuutuksessa

(VSL 24 §)

Jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutensa ja vakuutusyhtiö ei olisi lainkaan myöntänyt vakuutusta, jos oikeat ja täydelliset vastaukset olisi annettu, on vakuutusyhtiö vastuusta vapaa.

Jos vakuutusyhtiö olisi myöntänyt vakuutuksen ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla, kuin oli sovittu, vakuutusyhtiön vastuu rajoittuu siihen, mikä vastaa sovittua vakuutusmaksua tai niitä ehtoja, joilla vakuutus olisi myönnetty.

Jos edellä sanotut tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnin seuraamukset johtaisivat vakuutuksenottajan tai vakuutuskorvaukseen oikeutetun kannalta ilmeiseen kohtuuttomuuteen, niitä voidaan sovitella.

3 Vakuutusyhtiön vastuun alkaminen ja vakuutussopimuksen voimassaolo

3.1 Vakuutusyhtiön vastuun alkaminen

(VSL 11 §)

Vakuutusyhtiön vastuu alkaa, jollei muusta ajankohdasta ole yksilöllisesti sovittu vakuutuksenottajan kanssa, kun vakuutusyhtiö tai vakuutuksenottaja on hyväksynyt toisen osapuolen tarjouksen. Hyväksymishetki on silloin, kun vastaus on annettu tai lähetetty. Alkamisajankohta voidaan sopia osapuolten kesken tätä myöhemmäksi, mutta ei aikaisemmaksi.

Jos vakuutuksenottaja on antanut tai lähettänyt kirjallisen vakuutushakemuksen vakuutusyhtiölle ja jos on ilmeistä, että vakuutusyhtiö olisi hakemuksen hyväksynyt, vakuutusyhtiö vastaa myös hakemuksen antamisen tai lähettämisen jälkeen sattuneesta vakuutustapahtumasta.

Vakuutushakemus tai hyväksyvä vastaus, jonka vakuutuksenottaja on antanut tai lähettänyt vakuutusyhtiön edustajalle, katsotaan jätetyksi tai lähetetyksi vakuutusyhtiölle.

Jollei ole selvitystä siitä, mihin vuorokauden-aikaan vastaus tai hakemus on annettu tai lähetetty, katsotaan tämän tapahtuneen kello 24.00.

Vakuutusyhtiön vastuun alkamisen edellytyksenä on vakuutusmaksun koskevan vakuutusmaksun maksaminen

- aina kun kyseessä on määräaikainen vakuutus
- kun siihen on vakuutuksen laadun tai muun erityisen syyn vuoksi aihetta.

Maksamisen edellytyksestä tehdään merkintä vakuutusmaksua koskevaan laskuun.

3.2 Perusteet henkilövakuutuksen myöntämiselle

(VSL 10 §)

Vakuutusmaksu ja muut sopimusehdot määräytyvät vakuutetun vakuutushakemuksen antamisen tai jättämisen mukaisen ajankohdan terveydentilan perusteella. Vakuutusyhtiö ei hylkää henkilövakuutusta koskevaa hakemusta sillä perusteella, että on sattunut vakuutustapahtuma tai sen henkilön, jolle vakuutusta haetaan, terveydentila on huonontunut sen jälkeen, kun hakemusasiakirjat on annettu tai lähetetty vakuutusyhtiölle.

3.3 Vakuutussopimuksen voimassaolo vahinkovakuutuksessa

(VSL 16 §)

Vakuutussopimus on ensimmäisen vakuutuskauden päätyttyä voimassa sovitun vakuutuskauden kerrallaan, jollei vakuutuksenottaja tai vakuutusyhtiö irtisano sopimusta. Vakuutussopimus voi päättyä myös muista jäljempänä kohdissa 4.2 ja 16 mainituista syistä.

Määräaikainen vakuutussopimus on voimassa sovitun ajan.

3.4 Vakuutussopimuksen voimassaolo henkilövakuutuksessa

(VSL 17 a §)

Vakuutussopimus on ensimmäisen vakuutusmaksukauden päätyttyä voimassa sovitun vakuutusmaksukauden kerrallaan, jollei vakuutuksenottaja tai vakuutusyhtiö irtisano sopimusta. Jos vakuutusmaksukausi on lyhyempi kuin yksi vuosi tai siitä ei ole sovittu, vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi vain kalenterivuoden lopussa. Vakuutussopimus voi päättyä myös muista jäljempänä kohdissa 4.2 ja 16 mainituista syistä.

Määräaikainen vakuutussopimus on voimassa sovitun ajan.

4 Vakuutusmaksu

4.1 Vakuutusmaksun maksaminen

(VSL 38 §)

Vakuutusmaksu on maksettava yhden kuukauden kuluessa siitä, kun vakuutusyhtiö on lähettänyt vakuutuksenottajalle vakuutusmaksua koskevan laskun. Ensimmäistä maksua ei kuitenkaan tarvitse maksaa ennen vakuutusyhtiön vastuun alkamista eikä myöhempiä maksuja ennen sovitun vakuutusmaksukauden tai vakuutuskauden alkamista. Jos vakuutusyhtiön vastuu alkaa joltakin osin myöhemmin, tätä osaa koskevaa vakuutusmaksua ei tarvitse maksaa ennen vastuun alkamista.

Määräaikaisen vakuutuksen vakuutusmaksu on maksettava ennen vakuutuksen voimaantuloa. Vakuutusmaksun maksaminen on vakuutusyhtiön vastuun alkamisen edellytys.

Samalle sopimukselle ja laskulle voidaan yhdistää useampi saman tai eri vakuutusyhtiön myöntämä vakuutus sekä niiden maksut. Tällöin yhdistetyt maksut laskutetaan kootusti yhdessä tai useammassa erässä sopimuksen mukaan. Vakuutus sopimukseen maksettu vakuutusmaksu jaetaan sopimuksen kaikkien vakuutusten hyväksi maksusuorituksen ja veloituksen mukaisessa suhteessa niin, että kaikki jatkuvat vakuutukset ovat voimassa samaan päivämäärään.

Jos vakuutuksenottajan maksu ei riitä kaikkien vakuutusyhtiön vakuutusmaksusaatavien maksamiseen, on vakuutuksenottajalla oikeus määrätä, mitä vakuutusmaksusaatavia maksulla lyhennetään. Vakuutuksenottajan maksusuoritus kohdistetaan ensisijaisesti maksetun laskun viitetietojen mukaisesti, ellei vakuutuksenottaja ole suorituksen yhteydessä kirjallisesti erikseen toisin määrännyt.

4.2 Vakuutusmaksun viivästyminen

(VSL 39 §)

Jos vakuutuksenottaja on laiminlyönyt vakuutusmaksun maksamisen edellä kohdassa 4.1 tarkoitettussa määräajassa, vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi 14 päivän kuluttua irtisanomista koskevan ilmoituksen lähettämisestä.

Jos vakuutuksenottaja maksaa vakuutusmaksun ennen irtisanomisajan päättymistä, vakuutus ei kuitenkaan pääty irtisanomisajan kuluttua. Vakuutusyhtiö mainitsee tästä mahdollisuudesta irtisanomista koskevassa ilmoituksessa.

Jos maksun laiminlyönti on johtunut vakuutuksenottajan maksuvaikeuksista, joihin hän on joutunut sairauden, työttömyyden tai muun erityisen syytön vuoksi pääasiassa omasta syyttään, vakuutus päättyy irtisanomisesta huolimatta vasta 14 päivän kuluttua esteen lakkaamisesta. Vakuutus päättyy kuitenkin viimeistään kolmen kuukauden kuluttua irtisanomisajan päättymisestä. Irtisanomisilmoituksessa mainitaan tästä mahdollisuudesta vakuutuksen määräaikaiseen jatkumiseen.

Jos vakuutusmaksua ei makseta edellä kohdassa 4.1 tarkoitettussa määräajassa, myöhästymisajalta on maksettava viivästyskorkoa korokolain mukaan.

4.3 Viivästyneen vahinkovakuutusmaksun maksaminen

(VSL 42 §)

Jos vakuutuksenottaja maksaa vakuutusmaksun jälkeen, kun vakuutus on päättynyt, vakuutusyhtiön vastuu alkaa maksun maksamista seuraavasta päivästä. Vakuutus on tällöin voimassa alun perin sovitun vakuutuskauden loppuun siitä lukien, kun vakuutus tuli uudelleen voimaan.

Jos vakuutusyhtiö ei kuitenkaan halua saattaa päättyneitä vakuutusta uudelleen voimaan, vakuutusyhtiö ilmoittaa 14 päivän kuluessa vakuutusmaksun maksamisesta lukien vakuutuksenottajalle, ettei se suostu ottamaan maksua vastaan.

4.4 Viivästyneen henkilövakuutusmaksun maksaminen

(VSL 39 § ja 43 §)

Jos henkilövakuutus on päättynyt muun kuin ensimmäisen vakuutusmaksun maksamatta jättämisen vuoksi, vakuutus tulee uudelleen voimaan, jos vakuutuksenottaja maksaa maksamatta jätetyn vakuutusmaksun kuuden kuukauden kuluessa vakuutuksen päättymisestä. Vakuutusyhtiö mainitsee tästä mahdollisuudesta irtisanomista koskevassa ilmoituksessa. Jos vakuutus tulee uudelleen voimaan, vakuutusyhtiön vastuu alkaa maksun maksamista seuraavasta päivästä.

4.5 Vakuutusmaksu vakuutuksen päättyessä kesken vakuutuskauden

(VSL 45 §)

Jos vakuutus päättyy sovittua ajankohtaa aikaisemmin, vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutusmaksuun vain siltä ajalta, jonka sen vastuu on ollut voimassa.

Vakuutusyhtiö palauttaa vakuutuksenottajalle vakuutuskauden loppuosaa vastaavan osan maksetusta vakuutusmaksusta. Vakuutusmaksua ei kuitenkaan palauteta, jos asiassa on menehtely viipillisesti kohdassa 2.2 tarkoitetuissa tilanteissa. Vakuutusmaksua ei myöskään palauteta, jos palautettava maksu on vähemmän kuin 8 euroa.

4.6 Vakuutusmaksun ja muiden saatavien kuittaaminen

Palautettavasta vakuutusmaksusta voidaan vähentää palautuksen saajan maksamattomat erääntyneet vakuutusmaksut ja muut vakuutusyhtiön erääntyneet riidattomat saatavat kaikkien niiden vakuutusyhtiöiden osalta, jotka voivat olla vakuutuksenantajina samassa sopimuksessa tai samassa laskussa.

5 Tietojen antaminen sopimuksen voimassaoloaikana

5.1 Vakuutusyhtiön tiedonantovelvollisuus

(VSL 6, 7 ja 9 §)

Vakuutussopimuksen solmimisen jälkeen vakuutusyhtiö antaa vakuutuksenottajalle vakuutuskirjan sekä vakuutusehdot.

Vakuutuksen voimassaoloaikana vakuutusyhtiö lähettää vakuutuksenottajalle vuosittain tiedon vakuutusmäärästä ja muista sellaisista vakuutusta koskevista seikoista, joilla on vakuutuksenottajalle ilmeistä merkitystä (vuositiedote).

Jos vakuutusyhtiö tai sen edustaja on vakuutuksen voimassaoloaikana antanut vakuutuksesta puutteellisia, virheellisiä taikka harhaanjohtavia tietoja, vakuutussopimuksen katsotaan olevan voimassa sen sisältöisenä kuin vakuutuksenottajalla oli saamiensa tietojen perusteella ollut aihetta käsittää, jos tällaisten puutteellisten, virheellisten taikka harhaanjohtavien tietojen voidaan katsoa vaikuttaneen vakuutuksenottajan menettelyyn. Tämä ei kuitenkaan koske tietoja, jotka vakuutusyhtiö tai sen edustaja on vakuutustapahtuman sattumisen jälkeen antanut tulevasta korvauksesta.

5.2 Vakuutuksenottajan tiedonantovelvollisuus vaaran lisääntymisestä vahinkovakuutuksessa

(VSL 26 ja 34 §)

Vakuutuksenottajan tulee ilmoittaa vakuutusyhtiölle vakuutussopimusta solmittaessa ilmoitetuissa olosuhteissa tai vakuutuskirjaan mer-

kityssä asiantilassa vakuutuskauden aikana tapahtuneesta olennaisesta vahingonvaaraa lisäävästä muutoksesta, jota vakuutuksenantajan ei voida katsoa ottaneen lukuun sopimusta solmittaessa.

Vakuutuksenottajan on ilmoitettava tällaisesta muutoksesta vakuutusyhtiölle viimeistään kuukauden kuluttua muutosta seuraavan vuositiedotteen saamisesta. Vakuutusyhtiö muistuttaa vakuutuksenottajaa tästä velvollisuudesta vuositiedotteessa. Tällaisia vakuutuksenottajan ilmoitettavia asioita ovat esimerkiksi vakuutuksen kohteessa suoritettut korjaus-, muutos- tai laajennustyöt ja vakuutuksen kohteen käyttö-tarkoituksen muuttuminen. Jos vakuutuksenottaja on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt ilmoittaa vaaran lisääntymisestä, korvausta voidaan alen-taa tai se evätä. Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys vahingonvaaraa lisänneellä muutuneella olosuhteella on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutuksenot-tajan tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Jos vakuutusmaksu on vakuutuksenottajan tai vakuutetun antaman vääran tai puutteellisen tiedon takia sovittu pienemmäksi kuin se olisi ollut, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, otetaan korvausta alennettaessa huomioon sovittu vakuutusmaksun suhde vakuutusmaksuun, joka olisi peritty, jos tiedot olisivat olleet oikeita ja täydellisiä. Vähäinen poikkeama vakuutusmaksuissa ei kuitenkaan oikeuta vakuutuskorvauksen alentamiseen.

5.3 Vakuutuksenottajan tiedonantovelvollisuus vaaran lisääntymisestä henkilövakuutuksessa

(VSL 24 ja 27 §)

Vakuutuksenottajan tulee ilmoittaa vakuutusyhtiölle vakuutussopimusta solmittaessa ilmoitetujen ja vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kan-nalta merkityksellisten vahingonvaaraa lisäävien seikkojen, kuten ammatin, harrastusten ja asuin-paikan muutoksista tai muun vakuutusturvan päättymisestä. Tällaisesta muutoksesta on ilmoitettava vakuutusyhtiölle viimeistään kuukauden kuluttua muutosta seuraavan vuositiedotteen saamisesta. Terveystilan muutoksesta ei tarvitse ilmoittaa. Vakuutusyhtiö muistuttaa vakuutuksenottajaa ilmoittamisvelvollisuudesta vuositiedotteessa.

Jos vakuutuskenottaja on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt ilmoittaa edellä mainitusta vaaran lisääntymisestä ja vakuutusyhtiö ei asiantilan muuttumisen vuoksi olisi enää pitänyt vakuutusta voimassa, on vakuutusyhtiö vastuusta vapaa. Jos vakuutusyhtiö tosin olisi jatkanut vakuutusta mutta ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla, vakuutusyhtiön vastuu rajoittuu siihen, mikä vastaa vakuutusmaksua tai niitä ehtoja, joilla vakuutusta olisi jatkettu.

Jos edellä sanotut tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnin seuraamukset johtaisivat vakuutuskenottajan tai muun vakuutuskorvaukseen oikeutetun kannalta ilmeiseen kohtuuttomuuteen, niitä voidaan sovitella.

6 Velvollisuus estää ja rajoittaa vahingon syntymistä vahinkovakuutuksessa

6.1 Velvollisuus noudattaa suojeluohjeita (VSL 31 ja 34 §)

Vakuutetun tulee noudattaa vakuutuskirjassa, vakuutusehdoissa tai kirjallisesti muutoin annettuja suojeluohjeita. Jos vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt suojeluohjeiden noudattamisen, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se evätä. Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys suojeluohjeen laiminlyönnillä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi tulee ottaa huomioon vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Vastuuvakuutuksessa ei korvausta vakuutetun huolimattomuuden takia alenneta eikä evätä.

Jos vakuutettu on kuitenkin laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta, taikka jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, voidaan korvausta alentaa tai korvaus evätä.

Jos vakuutettu on laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, vakuutusyhtiö maksaa kuitenkin vastuuvakuutuksesta vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksesta, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksuveltyttömyyden vuoksi saanut perityksi.

6.2 Vahingon torjumis- ja rajoittamisvelvollisuus (pelastamisvelvollisuus)

(VSL 32, 34 ja 61 §)

Vakuutustapahtuman sattuessa tai välittömästi uhatessa vakuutetun tulee kykyjensä mukaan huolehtia vahingon torjumisesta tai rajoittamisesta. Jos vahinko on ulkopuolisen aiheuttama, vakuutetun tulee ryhtyä tarpeellisiin toimiin vakuutusyhtiön oikeuden säilyttämiseksi vahingon aiheuttajaa kohtaan. Vakuutetun on pyrittävä esimerkiksi selvittämään vahingon aiheuttajan henkilöllisyys. Jos vahinko on aiheutettu rangaistavalla teolla, vakuutetun tulee viivytyksettä ilmoittaa asiasta poliisiviranomaisille ja vaatia oikeudessa rikoksen tekijöille rangaistusta, jos vakuutusyhtiön etu sitä vaatii. Vakuutetun tulee muutoinkin noudattaa vakuutusyhtiön vahingon torjumiseksi ja rajoittamiseksi antamia ohjeita. Vakuutusyhtiö korvaa edellä mainitun pelastamisvelvollisuuden täyttämisestä aiheutuneet kohtuulliset kustannukset, vaikka vakuutusmäärä siten ylitettäisiinkin.

Jos vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt edellä tarkoitetun pelastamisvelvollisuutensa, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se evätä. Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys laiminlyönnillä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi tulee ottaa huomioon vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

6.3 Suojeluohjeiden ja pelastamisvelvollisuuden laiminlyönti vastuuvakuutuksessa

(VSL 32, 34 ja 61 §)

Vastuuvakuutuksessa ei korvausta vakuutetun huolimattomuuden takia alenneta eikä evätä.

Jos vakuutettu on kuitenkin laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen tai pelastamisvelvollisuutensa tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta, taikka jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, voidaan korvausta alentaa tai korvaus evätä.

Jos vakuutettu on laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen tai pelastamisvelvollisuutensa törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, vakuutusyhtiö maksaa kuitenkin vastuuvakuutuksesta vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan kor-

vauksista, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksukyvyttömyyden vuoksi saanut perityksi.

7 Vakuutustapahtuman aiheuttaminen

Vakuutusyhtiö on vastuusta vapaa vakuutettua kohtaan, joka on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman (VSL 28 ja 30 §).

7.1 Vahinkovakuutus

(VSL 30 § ja 34 §)

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut vakuutustapahtumaan, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se evätä. Harkittaessa korvauksen alentamista tai epäämistä otetaan huomioon, mikä merkitys vakuutetun henkilön toimenpiteellä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutetun henkilön tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Vastuuvakuutus

(koskee vain vakuutussopimuksia, joissa on vastuuvakuutus)

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut vakuutustapahtumaan, vakuutusyhtiö maksaa kuitenkin vastuuvakuutuksesta vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksesta, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksukyvyttömyyden vuoksi saanut perityksi.

Moottoriajoneuvovakuutus

(koskee vain vakuutussopimuksia, joissa on moottoriajoneuvovakuutus)

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman kuljettaessaan ajoneuvoa sellaisessa tilassa, että hänen verensä alkoholipitoisuus on ajon aikana tai sen jälkeen vähintään 1,2 promillea tai että hänellä on vähintään 0,53 milligrammaa alkoholia litrassa uloshengitysilmaa, tai hänen kykynsä tehtävän vaatimiin suorituksiin on tuntuvasti huonontunut muun huumaavan aineen kuin alkoholin vaikutuksesta taikka tällaisten aineiden ja alkoholin yhteisvaikutuksesta, hänelle aiheutunut vahinko korvataan vain siltä osin kuin muut olosuhteet ovat vaikuttaneet vahinkoon.

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman kuljettaessaan ajoneuvoa sellaisessa tilassa, että hänen verensä alkoholipitoisuus on

ajon aikana tai sen jälkeen vähintään 0,5 promillea tai että hänellä on vähintään 0,22 milligrammaa alkoholia litrassa uloshengitysilmaa, tai hänen kykynsä tehtävän vaatimiin suorituksiin on huonontunut muun huumaavan aineen kuin alkoholin vaikutuksesta taikka tällaisten aineiden ja alkoholin yhteisvaikutuksesta, korvausta alennetaan sen mukaan, mikä oli hänen osuutensa vahinkoon.

7.2 Henkilövakuutus

7.2.1 Vakuutetun aiheuttama vakuutustapahtuma

(VSL 28 §)

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta, vakuutusyhtiön vastuuta voidaan alentaa sen mukaan kuin olosuhteet huomioon ottaen on kohtuullista.

7.2.2 Vakuutuskorvaukseen oikeutetun aiheuttama vakuutustapahtuma

(VSL 29 §)

Jos muu vakuutuskorvaukseen oikeutettu henkilö kuin vakuutettu on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman, vakuutusyhtiö on häneen nähden vastuusta vapaa.

Henkilö, joka on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta tai jota ei voi iän tai mielentilan takia tuomita rangaistukseen rikoksesta, voi saada vakuutuskorvauksen tai osan siitä vain jos se katsotaan kohtuulliseksi, kun otetaan huomioon ne olosuhteet, joissa vakuutustapahtuma on aiheutettu.

Jos vakuutettu on kuollut, maksetaan muille korvaukseen oikeutetuille se osa vakuutuskorvauksesta, jota ei makseta vakuutustapahtuman aiheuttajalle tai aiheuttajille.

8 Samastaminen vahinkovakuutuksessa

(VSL 33 §)

Mitä edellä on sanottu vakuutetusta, kun kysymys on vakuutustapahtuman aiheuttamisesta, suojeleuhjeiden noudattamisesta tai pelastamisvelvollisuudesta, sovelletaan vastaavasti henkilöön

1. joka vakuutetun suostumuksella on vastuussa vakuutuksen kohteena olevasta moottorikäyttöisestä tai hinattavasta ajoneuvosta, aluksesta taikka ilma-aluksesta;

2. joka omistaa vakuutetun omaisuuden yhdessä vakuutetun kanssa ja käyttää sitä yhdessä hänen kanssaan; tai
3. joka asuu vakuutetun kanssa yhteisessä taloudessa ja käyttää vakuutettua omaisuutta yhdessä hänen kanssaan.

Mitä edellä on sanottu vakuutetusta, kun kysymys on suojeleuhjeiden noudattamisesta, sovelletaan vastaavasti henkilöön, jonka tehtävänä vakuutusnottajaan olevan työ- tai virkasuhteen perusteella on huolehtia suojeleuhjeen noudattamisesta.

9 Syntakeettomuus ja pakkotila

9.1 Vahinkovakuutus

(VSL 36 §)

Vakuutusyhtiö ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa edellä mainittuihin kohtiin 6 ja 7, jos vakuutettu aiheuttaessaan vakuutustapahtuman tai laiminlyödessään suojeleuhjeen noudattamisen taikka pelastamisvelvollisuuden oli kahtatoista vuotta nuorempi tai sellaisessa mielentilassa, ettei häntä olisi voitu tuomita rangaistukseen rikoksesta. Vakuutusyhtiö ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa kohtiin 5.2, 6 ja 7, jos vakuutettu aiheuttaessaan vaaran lisääntymisen tai vakuutustapahtuman taikka laiminlyödessään vahinkovakuutuksen suojeleuhjeen noudattamisen tai pelastamisvelvollisuuden toimi henkilön tai omaisuuden vahingoittumisen ehkäisemiseksi sellaisissa olosuhteissa, että laiminlyönti tai toimenpide oli puolustettavissa. Mitä tässä kohdassa on sanottu vakuutetusta, sovelletaan myös kohdassa 8 tarkoitettuun vakuutettuun samaistettavaan henkilöön.

9.2 Henkilövakuutus

(VSL 36 §)

Vakuutusyhtiö ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa edellä mainittuun kohtaan 7, jos vakuutettu aiheuttaessaan vakuutustapahtuman oli kahtatoista vuotta nuorempi tai sellaisessa mielentilassa, ettei häntä olisi voitu tuomita rangaistukseen rikoksesta. Vakuutusyhtiö ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa kohtiin 5.3 ja 7, jos vakuutettu aiheuttaessaan vaaran lisääntymisen tai vakuutustapahtuman toimi henkilön tai omaisuuden vahingoittumisen ehkäisemiseksi sellaisissa olosuhteissa, että laiminlyönti tai toimenpide olisi puolustettavissa.

10 Edunsaajamääräys henkilövakuutuksessa

10.1 Edunsaaja

(VSL 47 §)

Vakuutuksenottajalla on oikeus määrätä henkilö, jolla on vakuutuksenottajan tai vakuutetun sijasta oikeus maksettavaan vakuutuskorvaukseen (edunsaaja). Vakuutuksenottaja voi muuttaa tai peruuttaa edunsaajamääräyksen, jos vakuutustapahtumaa, jossa määräys on tarkoitettu sovellettavaksi, ei ole sattunut.

Jos edunsaajamääräys on voimassa, ei vakuutetun kuoleman johdosta maksettava vakuutuskorvaus kuulu vakuutetun kuolinpesään. Vakuutuskorvaus kuuluu vakuutetun kuolinpesään, jos edunsaajamääräystä ei ole eikä korvausta ole määrätty vakuutusehdoissa maksettavaksi vakuutuksenottajalle.

10.2 Edunsaajamääräyksen muoto

(VSL 48 §)

Edunsaajamääräys taikka sen peruuttaminen tai muuttaminen on mitätön, jollei sitä ole kirjallisesti ilmoitettu vakuutusyhtiölle.

11 Korvausmenettely

11.1 Korvauksen hakijan velvollisuudet

(VSL 32 §, 69 § ja 72 §)

Korvauksen hakijan on annettava vakuutusyhtiölle sellaiset asiakirjat ja tiedot, jotka ovat tarpeen vakuutusyhtiön vastuun selvittämiseksi. Tällaisia asiakirjoja ja tietoja ovat esimerkiksi ne, joiden avulla voidaan todeta, onko sattunut vakuutustapahtuma, kuinka suuri vahinko on syntynyt ja kenelle korvaus on maksettava. Korvauksen hakija on velvollinen hankkimaan omalla kustannuksellaan ne selvitykset, jotka ovat parhaiten hänen saatavissaan ottaen kuitenkin huomioon myös vakuutusyhtiön mahdollisuudet hankkia selvitystä.

Vakuutusyhtiö ei ole velvollinen maksamaan korvausta ennen kuin se on saanut edellä mainitut selvitykset. Jos korvauksen hakija on vakuutustapahtuman jälkeen vilpillisesti antanut vakuutusyhtiölle vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta, voidaan korvausta alentaa tai se voidaan evätä sen mukaan, kuin olosuhteet huomioon ottaen on kohtuullista.

Vakuutetun tulee mahdollisuuksiensa mukaan osallistua vahingon selvittelyyn sekä myötävaikuttaa vahingon todellisen syyn ja aiheuttajan saamiseen selville. Vakuutettu ei saa poistumalla vahinkopaikalta, nauttimalla vahingon jälkeen alkoholia tai huumausaineita taikka muulla tavoin vaikeuttaa vahingon selvittämistä.

Vakuutusyhtiölle on varattava tilaisuus tarkastaa vaurioitunut omaisuus ennen kuin sitä ryhdytään korjaamaan tai hävittämään.

11.2 Korvausoikeuden vanhentuminen

(VSL 73 §)

Vakuutuskorvausta on haettava vakuutusyhtiöltä vuoden kuluessa siitä, kun korvauksen hakija sai tietää vakuutuksen voimassaolosta, vakuutustapahtumasta ja vakuutustapahtumasta vasta aiheutuneesta vahinkoseuraamuksesta.

Korvausvaatimus on joka tapauksessa esitettävä 10 vuoden kuluessa vakuutustapahtumasta tai, jos vakuutus on otettu henkilövahingon tai vahingonkorvausvelvollisuuden varalta, vahinkoseuraamuksen aiheutumisesta. Korvausvaatimuksen esittämiseen rinnastetaan ilmoituksen tekeminen vakuutustapahtumasta. Jos korvausvaatimusta ei esitetä tässä ajassa, korvauksen hakija menettää oikeutensa korvaukseen.

11.3 Vakuutusyhtiön velvollisuudet

(VSL 7 §, 9 §, 68 § ja 70 §)

Vakuutustapahtuman sattumisen jälkeen vakuutusyhtiö antaa korvauksen hakijalle, kuten esimerkiksi vakuutetulle, edunsaajalle ja kohdassa 17.4. tarkoitetuissa tilanteissa vastuuvakuutuksessa vahinkoa kärsineelle, tietoja vakuutuksen sisällöstä ja korvauksen hakemismenettelystä. Korvauksen hakijalle mahdollisesti annetut ennakkotiedot tulevasta korvauksesta, korvausmäärästä tai korvauksen suorittamistavasta eivät vaikuta vakuutussopimuksen mukaiseen korvausvelvollisuuteen.

Vakuutusyhtiö maksaa vakuutustapahtumasta johtuvan vakuutussopimuksen mukaisen korvauksen tai ilmoittaa, ettei korvausta makseta, joutuisasti ja viimeistään 30 päivän kuluttua siitä, kun se on saanut vastuunsa selvittämisen kannalta tarpeelliset asiakirjat ja tiedot. Jos korvauksen määrä ei ole riidaton, vakuutusyhtiö maksaa kuitenkin edellä mainitussa ajassa korvauksen riidattoman osan. Viivästyneelle korvaukselle vakuutusyhtiö maksaa korkolaissa (633/82) säädettyä viivästyskorkoa.

Vastuuvakuutusta koskevasta korvauspäättöksestä vakuutusyhtiö lähettää tiedon myös vahinkoa kärsineelle.

Vakuutusyhtiö ilmoittaa vajaavaltaisen kotikunnan holhousviranomaiselle vajaavaltaiselle maksettavasta muusta kuin kustannusten tai varallisuuden menetysten korvaamista koskevasta vakuutuskorvauksesta, jos korvauksen kokonaismäärä on suurempi kuin 1000 euroa.

11.4 Vakuutusmaksun ja muiden saatavien kuittaaminen

Korvauksesta voidaan vähentää vakuutetun ja vakuutuksen, josta korvausta haetaan, maksamattomat erääntyneet vakuutusmaksut ja muut vakuutusyhtiön erääntyneet riidattomat saatavat yleisten kuittausedellytysten mukaisesti.

12 Vakuutuskorvaus vahinkovakuutuksessa

12.1 Ylivakuutus ja rikastumiskielto

(VSL 57 §)

Omaisuus tai etuus on ylivakuutettu, jos vakuutussopimukseen merkitty vakuutusmäärä on merkittävästi vakuutetun omaisuuden tai etuuden oikeaa arvoa suurempi. Vakuutusyhtiö ei korvaa ylivakuutetulle omaisuudelle tai etuudelle sattuneen vakuutustapahtuman johdosta enempää kuin vahingon peittämiseksi tarvittavan määrän. Jos kuitenkin vakuutusmäärä olennaisesti perustuu vakuutusyhtiön tai sen edustajan antamaan arvioon, korvaus maksetaan ylivakuutuksesta vakuutusmäärän mukaisena, paitsi milloin vakuutuksenottajan tahallisesti antamat väärät tai puutteelliset tiedot olivat vaikuttaneet arvioon.

12.2 Alivakuutus

(VSL 58 §)

Omaisuus tai etuus on alivakuutettu, jos vakuutussopimukseen merkitty vakuutusmäärä on merkittävästi vakuutetun omaisuuden tai etuuden oikeaa arvoa pienempi.

Vakuutusyhtiö korvaa alivakuutetulle omaisuudelle tai etuudelle sattuneen vakuutustapahtuman johdosta vain niin suuren osan vahingosta kuin vakuutusmäärän ja omaisuuden tai etuuden arvon välinen suhde osoittaa. Jos kuitenkin vakuutusmäärä olennaisesti perustuu vakuutusyhtiön tai sen edustajan antamaan arvioon, korvaus maksetaan vahingon määräisenä, kuitenkin enintään vakuutusmäärän mukaisena.

13 Muutoksenhaku vakuutusyhtiön päätökseen

(VSL 8 §)

Vakuutuksenottajalla tai korvauksenhakijalla on käytettävissään eri keinoja saadakseen muutosta vakuutusyhtiön päätökseen. Hän voi olla yhteydessä vakuutusyhtiössä asiaa käsitelleeseen henkilöön tai hakea muutosta vakuutusyhtiön Asiakassovittelutoimistosta, kysyä neuvoa ja opastusta FINEn Vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta tai pyytää ratkaisusuosituksia FINeltä tai kuluttajariitalautakunnalta. Lisäksi hänellä on oikeus nostaa kanne vakuutusyhtiötä vastaan. Asian käsittely FINessä tai kuluttajariitalautakunnassa ei estä kanteen nostamista. Se sijaan näissä muutoksenhakuelimissä ei käsitellä asiaa, joka on jo käsitelty oikeudessa tai on siellä vireillä.

13.1 Oikaisupyynnö ja Asiakassovittelutoimisto

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija epäilee virhettä vakuutusyhtiön päätöksessä, hänellä on oikeus saada tarkempaa tietoa seikoista, jotka ovat johtaneet ratkaisuun. Vakuutusyhtiö oikaisee päätöksen, jos se osoittautuu virheelliseksi.

Jos asia ei ole oikaisupyynnöstä huolimatta selvinyt, voi asiakas kääntyä Asiakassovittelutoimiston puoleen. Asiakassovittelutoimisto on LähiTapiolan oma sisäinen muutoksenhakunava, joka käsittelee vapaaehtoisii vahinkovakuutuksiin, henkivakuutuksiin ja sijoituspalveluihin liittyviä asioita. Asiakassovittelutoimisto käsittelee sille osoitetut kirjalliset muutoksenhaut, jotka eivät ole vireillä muissa muutoksenhakuelimissä. Muutosta on haettava kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun asiakas sai kirjallisen päätöksen.

13.2 FINE ja kuluttajariitalautakunta

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija on tyytymätön vakuutusyhtiön päätökseen, hän voi kysyä neuvoa ja opastusta FINEn Vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta. Se on puolueeton elin, jonka tehtävänä on neuvoa kuluttajia pankki-, vakuutus- ja arvopaperiasioissa.

FINEn Vakuutus- ja rahoitusneuvonta ja Vakuutuslautakunta antavat myös ratkaisusuosituksia riita-asioihin, jotka koskevat lain ja vakuutusehtojen tulkintaa ja soveltamista vakuutus-suhteessa. Ratkaisusuosituksista on mahdollista pyytää myös kuluttajariitalautakunnalta, joka antaa lausuntoja vain kuluttajille.

Neuvontapalvelut ja ratkaisusuositukset ovat maksuttomia.

13.3 Käräjäoikeus

(VSL 74 §)

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija ei tyydy vakuutusyhtiön päätökseen, hän voi panna vireille kanteen vakuutusyhtiötä vastaan. Kanne voidaan panna vireille joko asianosaisen Suomessa olevan kotipaikan käräjäoikeudessa tai vakuutusyhtiön kotipaikan taikka vahinkopaikan käräjäoikeudessa, jollei Suomen kansainvälisistä sopimuksista muuta johdu.

Kanne vakuutusyhtiön tekemän päätöksen johdosta on nostettava kolmen vuoden kuluessa siitä, kun asianosainen sai kirjallisen tiedon vakuutusyhtiön päätöksestä ja tästä määräajasta. Määräajan kuluttua umpeen oikeutta kanteen nostamiseen ei enää ole. Lautakuntakäsittelyt katkaisevat kanneoikeuden vanhentumisen.

14 Vakuutusyhtiön takautumisoikeus

14.1 Vakuutusyhtiön takautumisoikeus kolmatta kohtaan

(VSL 75 §)

Vakuutetun oikeus vahingonkorvaukseen vahingosta korvausvastuussa olevalta kolmannelta henkilöltä siirtyy vakuutusyhtiölle sen maksamaan korvausmäärän saakka. Henkilövakuutuksen osalta vakuutusyhtiö voi vaatia takautumisoikeuden nojalla ainoastaan sairauden tai tapaturman aiheuttamat kustannukset ja varallisuudenmenetykset.

Jos vahingon on aiheuttanut kolmas henkilö yksityishenkilönä, työntekijänä, virkamiehenä tai näihin vahingonkorvauslain 3 luvun 1 §:n mukaan rinnastettavana muuna henkilönä, syntyy vakuutusyhtiölle takautumisoikeus kyseistä henkilöä kohtaan vain, jos tämä on aiheuttanut vakuutustapahtuman tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta tai jos hän on korvausvastuussa huolimattomuudestaan riippumatta.

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vaatia korvausmäärä kolmannelta henkilöltä myös, jos hän on aiheuttanut vakuutustapahtuman kuljettaessaan ajoneuvoa sellaisessa tilassa, että hänen verensä alkoholipitoisuus on ajon aikana tai sen jälkeen vähintään 1,2 promillea tai että hänellä on vähintään 0,53 milligrammaa alkoholia litrassa uloshengitysilmaa, tai hänen kykynsä tehtävän vaatimiin suorituksiin on tuntuvasti huonontunut muun huumausaineen kuin alko-

holin vaikutuksesta taikka tällaisten aineiden ja alkoholin yhteisvaikutuksesta.

14.2 Vakuutusyhtiön takautumisoikeus vakuutuksenottajaa, vakuutettua tai vakuutettuun samastettua kohtaan vahinkovakuutuksessa

(VSL 75 §)

Vakuutusyhtiö saa vaatia kohdassa 17.1 tarkoitetulle vakuutetulle maksamansa korvauksen tai sen osan takaisin siltä vakuutuksenottajalta, vakuutetulta tai vakuutettuun kohdan 8 mukaan samastetulta henkilöltä, joka on aiheuttanut vakuutus tapahtuman (kohta 7) tai laiminlyönyt alla mainittujen kohtien mukaisen velvollisuuden:

- 2.2 (tiedonantovelvollisuus ennen vakuutus-sopimuksen tekemistä)
- 5.2 (tiedonantovelvollisuus vaaran lisääntymisestä)
- 6.1 (velvollisuus noudattaa suojeluohjeita)
- 6.2 (vahingon torjumis- ja rajoittamisvelvollisuus).

Vakuutusyhtiö saa takautumisoikeuden nojalla vaatia maksetun korvauksen kokonaan, jos vakuutusyhtiö olisi kohdissa 2.2, 5.2, 6 ja 7 mainituilla perusteilla vastuusta vapaa tai oikeutettu epäämään korvauksen. Jos korvausta olisi edellä mainittujen kohtien mukaisesti alennettu, vakuutusyhtiö saa vaatia takaisin alennusta vastaavan osan korvauksesta.

15 Vakuutus sopimuksen muuttaminen

15.1 Vahinkovakuutuksen sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden aikana

(VSL 18 §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutuskauden aikana muuttaa vakuutusmaksua tai muita sopimusehtoja vastaamaan uusia olosuhteita, jos

1. vakuutuksenottaja tai vakuutettu on laiminlyönyt kohdassa 2.2 tarkoitetun tiedonantovelvollisuutensa; tai
2. vakuutuksenottajan tai vakuutetun vakuutusyhtiölle sopimusta solmittaessa ilmoittamissa olosuhteissa tai vakuutuskirjaan merkityssä asiantilassa on vakuutuskauden aikana tapahtunut kohdassa 5.2 tarkoitettu muutos.

Saatuun tiedon edellä mainitusta seikasta vakuutusyhtiö lähettää ilman aiheetonta viivytystä ilmoituksen siitä, miten ja mistä ajankohdasta vakuutusmaksu tai muut sopimusehdot muuttuvat.

Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus.

15.2 Henkilövakuutuksen sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden aikana

(VSL 20 §, 27 §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutuskauden aikana muuttaa vakuutusmaksua tai muita sopimusehtoja vastaamaan oikeita tai muuttuneita olosuhteita, jos

1. vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt kohdassa 2.2 tarkoitetun tiedonantovelvollisuutensa ja vakuutusyhtiö, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, olisi myöntänyt vakuutuksen ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla kuin oli sovittu;
2. vakuutuksenottaja tai vakuutettu on menettänyt vilpillisesti täyttäänsä kohdassa 2.2. mainittua tiedonantovelvollisuuttaan ja vakuutus tästä huolimatta laiminlyönnin seuraamusten sovittelun vuoksi kohdan 2.2.2 mukaan sitoo vakuutusyhtiötä tai
3. vakuutuksenottajan tai vakuutetun vakuutusyhtiölle sopimusta solmittaessa ilmoittamissa seikoissa on vakuutuskauden aikana tapahtunut kohdassa 5.3 tarkoitettu muutos ja vakuutusyhtiö olisi myöntänyt vakuutuksen ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla siinä tapauksessa, että vakuutettuun liittyvä seikka olisi ollut muutosta vastaava jo vakuutusta myönnettäessä.

Saatuun tiedon edellä mainitusta seikasta vakuutusyhtiö lähettää vakuutuksenottajalle ilman aiheetonta viivytystä ilmoituksen vakuutusmaksun tai ehtojen muutoksesta.

Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus.

15.3 Sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden vaihtuessa

15.3.1 Ilmoitusmenettely

(VSL 19 § ja 20 a §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutuskauden vaihtuessa muuttaa vakuutusehtoja ja -maksua sekä muita sopimusehtoja, kun perusteena on

- uusi tai muuttunut lainsäädäntö tai viranomaisen määräys
- ennalta arvaamaton olosuhteiden muutos (esim. kansainvälinen kriisi, poikkeuksellinen luonnontapahtuma, suuronnettomuus)

- vakuutukseen vaikuttavan indeksin muutos
- vakuutuksen korvausmenon muutos.

Vakuutusyhtiöllä on lisäksi oikeus tehdä vakuutusehtoihin vähäisiä muutoksia, joilla ei ole vaikutusta vakuutussopimuksen keskeiseen sisältöön.

Jos vakuutusyhtiö tekee vakuutussopimukseen kohdassa 15.3 kuvattuja muutoksia, vakuutusyhtiö lähettää vakuutusmaksua koskevan laskun yhteydessä vakuutuksenottajalle ilmoituksen siitä, miten vakuutusmaksu tai muut sopimusehdot muuttuvat. Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus. Muutos tulee voimaan vahinkovakuutuksessa sen vakuutuskauden, henkilövakuutuksessa sen vakuutusmaksukauden tai, jos vakuutusmaksukausi on lyhyempi kuin yksi vuosi tai siitä ei ole sovittu, sen kalenterivuoden alusta lukien, joka ensiksi seuraa kuukauden kuluttua ilmoituksen lähettämisestä.

15.3.2 Vakuutuksen irtisanomista edellyttävät muutokset

Jos vakuutusyhtiö muuttaa vakuutusehtoja, -maksuja tai muita sopimusehtoja muissa kuin kohdassa 15.3.1 luetelluissa tapauksissa tai poistaa vakuutuksesta voimakkaasti markkinoidun edun, vakuutusyhtiön on irtisanottava vakuutus päättymään vakuutuskauden lopussa. Irtisanominen suoritetaan kirjallisesti viimeistään kuukautta ennen vakuutuskauden päättymistä.

16 Vakuutussopimuksen päättyminen

16.1 Vakuutuksenottajan oikeus irtisanoa vakuutus

(VSL 12 §)

Vakuutuksenottajalla on oikeus milloin tahansa irtisanoa vakuutus päättymään vakuutuskauden aikana. Irtisanominen on suoritettava kirjallisesti. Muu irtisanominen on mitätön. Jos vakuutuksenottaja ei ole määrännyt vakuutuksen päättymisaikaa, vakuutus päättyy, kun irtisanomista koskeva ilmoitus on jätetty tai lähetetty vakuutusyhtiölle.

Irtisanomisoikeutta ei kuitenkaan ole, jos vakuutussopimuksen sovittu voimassaoloaika on lyhyempi kuin 30 päivää.

16.2 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vahinkovakuutus vakuutuskauden aikana

(VSL 15 §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättymään vakuutuskauden aikana, jos

1. vakuutuksenottaja tai vakuutettu on ennen vakuutuksen myöntämistä antanut vääriä tai puutteellisia tietoja ja jos vakuutusyhtiö oikean asianlaidan tuntien ei olisi vakuutusta myöntänyt
2. vakuutuksenottajan tai vakuutetun vakuutusyhtiölle sopimusta solmittaessa ilmoittamissa olosuhteissa tai vakuutuskirjaan merkityssä asiantilassa on vakuutuskauden aikana tapahtunut sellainen olennaisesti vahingonvaaraa lisäävä muutos, jota vakuutusyhtiön ei voida katsoa ottaneen lukuun sopimusta solmittaessa
3. vakuutettu on tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen
4. vakuutettu on tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta aiheuttanut vakuutus tapahtuman tai
5. vakuutettu on vakuutus tapahtuman jälkeen vilpillisesti antanut vakuutusyhtiölle vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta.

16.3 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa henkilövakuutus vakuutuskauden aikana

(VSL 17 §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättymään vakuutuskauden aikana, jos

1. vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt kohdassa 2.2 tarkoitetun tiedonantovelvollisuutensa ja vakuutusyhtiö ei olisi lainkaan myöntänyt vakuutusta, jos oikeat ja täydelliset vastaukset olisi annettu;
2. vakuutuksenottaja tai vakuutettu on menettänyt vilpillisesti täyttäessään kohdassa 2.2 mainittua tiedonantovelvollisuuttaan ja vakuutussopimus tästä huolimatta kyseisen kohdan perusteella sitoo vakuutusyhtiötä;

3. vakuutuskenottajan tai vakuutetun vakuutusyhtiölle sopimusta solmittaessa ilmoittamissa seikoissa on vakuutuskauden aikana tapahtunut kohdassa 5.3 tarkoitettu muutos eikä vakuutusyhtiö olisi myöntänyt vakuutusta siinä tapauksessa, että vakuutettuun liittyvä seikka olisi ollut muutosta vastaava jo vakuutusta myönnettäessä;
4. vakuutettu on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman;
5. vakuutettu on vakuutustapahtuman jälkeen antanut vakuutusyhtiölle vilpillisesti väärää tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta.

16.4 Ryhmätuvakuutuksen irtisanominen

(VSL 17 b §)

Jos ryhmätuvakuutuksen vakuutuskenottaja eroaa tai erotetaan ryhmän jäsenyydestä, ryhmätuvakuutus päättyy. Vakuutusyhtiö ilmoittaa vakuutuskenottajalle kirjallisesti päätymisperusteen ja ajankohdan. Vakuutus päättyy aikaisintaan kuukauden kuluessa ilmoituksen lähettämisestä.

16.5 Vakuutusyhtiön irtisanomismenettely

(VSL 15 § ja 17 §)

Vakuutusyhtiö suorittaa irtisanomisen kirjallisesti ilman aiheetonta viivytystä saatuaan tiedon irtisanomiseen oikeuttavasta perusteesta. Irtisanomista koskevassa ilmoituksessa mainitaan irtisanomisperuste. Vakuutus päättyy kuukauden kuluessa irtisanomista koskevan ilmoituksen lähettämisestä. Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vakuutus vakuutusmaksun maksamisen laiminlyönnin vuoksi määräytyy kohdan 4.2 mukaisesti.

16.6 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vahinkovakuutus vakuutuskauden lopussa

(VSL 16 §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi vakuutuskauden lopussa. Irtisanominen suoritetaan kirjallisesti viimeistään kuukautta ennen vakuutuskauden päättymistä. Irtisanomisilmoituksessa mainitaan irtisanomisperuste.

16.7 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa henkilövakuutus vakuutusmaksukauden lopussa

(VSL 17 a §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi vakuutusmaksukauden lopussa. Jos vakuutusmaksukausi on lyhyempi kuin yksi vuosi tai siitä ei ole sovittu, vakuutuskenantajalla on vastaavasti oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi kalenterivuoden lopussa. Irtisanominen suoritetaan kirjallisesti viimeistään kuukautta ennen vakuutusmaksukauden päättymistä tai, jos vakuutusmaksukaudesta ei ole sovittu, viimeistään kuukautta ennen kalenterivuoden päättymistä. Irtisanomisilmoituksessa mainitaan irtisanomisperuste. Vakuutusta ei kuitenkaan irtisanoa sen vuoksi, että vakuutetun terveydentila on vakuutuksen ottamisen jälkeen huonontunut, eikä sen vuoksi, että on sattunut vakuutustapahtuma.

16.8 Omistajan vaihdos vahinkovakuutuksessa

(VSL 63 §)

Vahinkovakuutus sopimus päättyy, jos vakuutettu omaisuus siirtyy oikeustoimen johdosta muulle uudelle omistajalle kuin vakuutuskenottajalle itselleen tai tämän kuolinpesälle. Jos 14 päivän kuluessa omistusoikeuden siirtymisestä sattuu vakuutustapahtuma, omaisuuden uudella omistajalla on kuitenkin oikeus korvaukseen, jolle hän itse ole ottanut omaisuudelle vakuutusta.

Mikäli omaisuutta koskevaan vakuutukseen on liitetty muita vakuutuksia, esim. vastuu-, oikeusturva- tai keskeytysvakuutus, päättyy tällainen vakuutus välittömästi omaisuuden siirtymässä uudelle omistajalle.

17 Kolmannen henkilön oikeudet vahinkovakuutuksessa

17.1 Muut vakuutetut, joiden hyväksi omaisuutta koskeva vakuutus on voimassa

(VSL 62 §)

Sen lisäksi mitä näissä vakuutusehdoissa kohdissa "Vakuutetut" on muutoin määrätty vakuutetusta, on omaisuutta koskeva vakuutus voimassa omistajan, omistuksenpidätysehdoin omaisuuden ostaneen, panttioikeuden ja pidätysoikeuden haltijan sekä muutoinkin sen hyväksi, johon omaisuutta koskeva vaaranvastuu kohdistuu.

17.2 Vakuutetun asema vakuutus- tapahtuman satuttua

(VSL 65 §)

Vakuutusyhtiö vetoaa korvauksen alentamiseksi tai epäämiseksi edellisessä kohdassa tarkoitettua vakuutettua kohtaan vakuutuksenottajan tai toisen vakuutetun tiedonantovelvollisuuden (kohta 2.2) tai vaaran lisääntymisestä (kohta 5.2) ilmoittamisen laiminlyöntiin vain, jos kohdassa 17.1 tarkoitettu vakuutettu ennen vakuutustapahtumaa tiesi tai hänen olisi pitänyt tietää vakuutuksenottajan tai toisen vakuutetun menettelystä. Kullakin vakuutetulla on oikeus vakuutustapahtuman johdosta maksettavaan korvaukseen. Vakuutuksenottaja saa kuitenkin vakuutettua sitovasti neuvotella vakuutusyhtiön kanssa sekä nostaa korvauksen, paitsi, jos vakuutettu on sopimuksessa nimeltä mainittu, tai hän on ilmoittanut itse valvovansa oikeuttaan, taikka kysymys on kiinnityksenhaltijan oikeudesta saada maksu korvauksesta.

17.3 Etu oikeus saada maksu korvauksesta

(VSL 66 §)

Jos omaisuutta koskeva vakuutus on voimassa sellaisen henkilön hyväksi, jolla on saatavan vakuudeksi panttioikeus omaisuuteen, hänellä on, vaikkei saatava olisikaan erääntynyt, oikeus ennen omistajaa saada maksu korvauksesta, jolle omistaja ole korjannut vahinkoa tai aseta vakuutta sen korjaamiseksi. Mitä tässä on sanottu, on vastaavasti voimassa sellaisen henkilön hyväksi, jolla on oikeus pidättää omaisuus erääntyneen saatavan vakuudeksi. Omistajalla on oikeus saada maksu korvauksesta ennen omistuksenpidätysehdoin omaisuuden ostannutta. Kiinnityksenhaltijan oikeudesta saada maksu korvauksesta on voimassa mitä kiinnityksenhaltijan oikeudesta vakuutuskorvaukseen on säädetty.

17.4 Vahinkoa kärsineen oikeus korvaukseen vastuuvakuutuksessa

(VSL 67 §)

Vahinkoa kärsineellä on vastuuvakuutuksessa oikeus vaatia vakuutussopimuksensa mukainen korvaus suoraan vakuutusyhtiöltä, jos vakuutettu on asetettu konkurssiin tai on muutoin maksukyvytön.

Jos vakuutusyhtiölle esitetään korvausvaatimus, vakuutusyhtiö ilmoittaa tästä vakuutetulle ilman aiheetonta viivytystä sekä varaa hänelle tilaisuuden esittää selvitystä vakuutustapahtumasta. Vakuutetulle lähetetään myös tieto asian myöhemmästä käsittelystä. Jos vakuutusyhtiö hyväksyy vahinkoa kärsineen korvausvaatimuksen, hyväksyminen ei sido vakuutettua.

17.5 Vahinkoa kärsineen muutoksen- hakuoikeus vastuuvakuutuksessa

(VSL 68 §)

Vahinkoa kärsineellä on vakuutusyhtiön korvauspäätöksen johdosta oikeus kääntyä vakuutusyhtiön Asiakassovittelutoimiston puoleen, saattaa asia FINEn vakuutus- ja rahoitusneuvonnan tai kuluttajariitalautakunnan käsiteltäväksi tai nostaa kanne vakuutusyhtiötä vastaan kohdan 13 mukaisesti.

18 Kauppasaarto

Vakuutus ei ole voimassa siltä osin kuin Yhdistyneiden kansakuntien (YK), Euroopan Unionin (EU) tai Yhdysvaltojen julistuksen tai päätöksen tai Suomen lainsäädännön perusteella asetettu kauppa- tai taloussaarto rajoittaa vakuuttamista tai vakuutuksen voimassa oloa.

LähiTapiola ei suorita mitään vakuutuskorvausta, mikäli korvauksen maksaminen olisi vastoin Yhdistyneiden kansakuntien (YK) tai Euroopan Unionin (EU) tai Yhdysvaltojen julistuksen tai päätöksen tai Suomen lainsäädännön perusteella asetettuja kauppa- ja taloussaartoa koskevia pakotteita.

19 Henkilötietojen käsittely

LähiTapiola huolehtii asiakkaidensa yksityisyyden suojan toteutumisesta ja käsittelee henkilötietoja tietosuojaja- ja vakuutuslainsäädännön, muiden asiaan soveltuvien säännösten sekä hyvän tiedonhallinta- ja tiedonkäsittelytavan mukaisesti.

Henkilötietoja käsitellään LähiTapiolan tuotteiden ja palvelujen tarjoamista ja asiakassuhteen hoitamista varten. Tietoja voidaan käyttää myös esimerkiksi asiakkaille suunnattuun markkinointiin.

LähiTapiolassa hyödynnetään automaattista päätöksentekoa ja profilointia esimerkiksi vakuuttamis- ja korvauspäätösten tekemisessä sekä markkinoinnin kohdentamisessa. Automaattisesta päätöksenteosta ilmoitetaan kunkin sitä hyödyntävän palvelun yhteydessä.

Henkilötiedot hankitaan pääasiassa asiakkaalta itseltään, hänen valtuuttamiltaan tahoilta, viranomaisten julkisista rekistereistä sekä luottotietorekisteristä. Henkilötietoja luovutetaan sivullisille vain asiakkaan suostumuksella tai lainsäädännön perusteella.

LähiTapiola rekisteröi sille ilmoitetuista vahingoista tietoja vakuutusyhtiöiden yhteiseen vahinkorekisteriin ja tarkistaa samalla, mitä vahinkoja muille vakuutusyhtiöille on ilmoitettu. Vahinkorekisterin tietoja käytetään korvauskäsittelyssä vakuutusyhtiöihin kohdistuvien väärinkäytösten torjunnassa. LähiTapiola rekisteröi sen harjoittamaan vakuutustoimintaan kohdistuneista rikoksista ja rikosepäilyistä tietoja vakuutusyhtiöiden yhteiseen väärinkäytösrekisteriin ja tarkistaa asiakkaasta rekisteriin merkityt tiedot. Väärinkäytösrekisterin tietoja käytetään korvaus- ja vakuutuskäsittelyssä vakuutusyhtiöihin kohdistuvan rikollisuuden ehkäisemisessä.

Asiakkaan tuntemistietoja ja muita henkilötietoja voidaan käyttää rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen selvittämiseen, paljastamiseen ja estämiseen. Lisäksi tietoja voidaan luovuttaa viranomaisille rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen tutkintaan saattamista varten sekä sellaisten rikosten tutkintaan saattamista varten, joilla rahanpesun tai terrorismin rahoittamisen kohteena oleva omaisuus tai rikosyöty on saatu.

LähiTapiola tallentaa asiakkaiden kanssa käyviä puheluita ja chat-keskusteluita asiainnintodentamiseksi sekä palvelun laadun varmistamiseksi.

LähiTapiolan henkilörekistereistä on laadittu tietosuojaselosteet, joissa kerrotaan rekistereissä käsiteltävistä henkilötiedoista, niiden käsittelystä ja rekisteröidyn oikeuksista. Tietosuojaselosteisiin ja henkilötietojen tarkempaan käsittelyyn voi tutustua LähiTapiolan verkkosivuilla lahitapiola.fi/henkilotietojenkasittely. Tietosuojaselosteita saa myös pyydettäessä postitse tai sähköpostitse osoitteesta tietosuoja@lahitapiola.fi.

Vakuutukset myöntävät seuraavat LähiTapiola-ryhmään
kuuluvat keskinäiset vakuutusyhtiöt (y-tunnus):

LähiTapiola **Etelä** (0139557-7) | LähiTapiola **Etelä-Pohjanmaa** (0178281-7) | LokalTapiola
Sydkusten - LähiTapiola **Etelärannikko** (0135987-5) | LähiTapiola **Itä** (2246442-0) | LähiTapiola
Kaakkois-Suomi (0225907-5) | LähiTapiola **Kainuu-Koillismaa** (0210339-6) | LähiTapiola
Keski-Suomi (0208463-1) | LähiTapiola **Lappi** (0277001-7) | LähiTapiola **Loimi-Häme**
(0134859-4) | LähiTapiola **Länsi-Suomi** (0134099-8) | LähiTapiola **Pirkanmaa** (0205843-3) |
LokalTapiola Österbotten - LähiTapiola **Pohjanmaa** (0180953-0) | LähiTapiola **Pohjoinen**
(2235550-7) | LähiTapiola **Pääkaupunkiseutu** (2647339-1) | LähiTapiola **Savo** (1759597-9) |
LähiTapiola **Savo-Karjala** (0218612-8) | LähiTapiola **Uusimaa** (0224469-0) | LähiTapiola
Varsinais-Suomi (0204067-1) | LähiTapiola **Vellamo** (0282283-3) |
LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö (0211034-2)

Löydät yhtiöiden yhteystiedot osoitteesta www.lahitapiola.fi.

